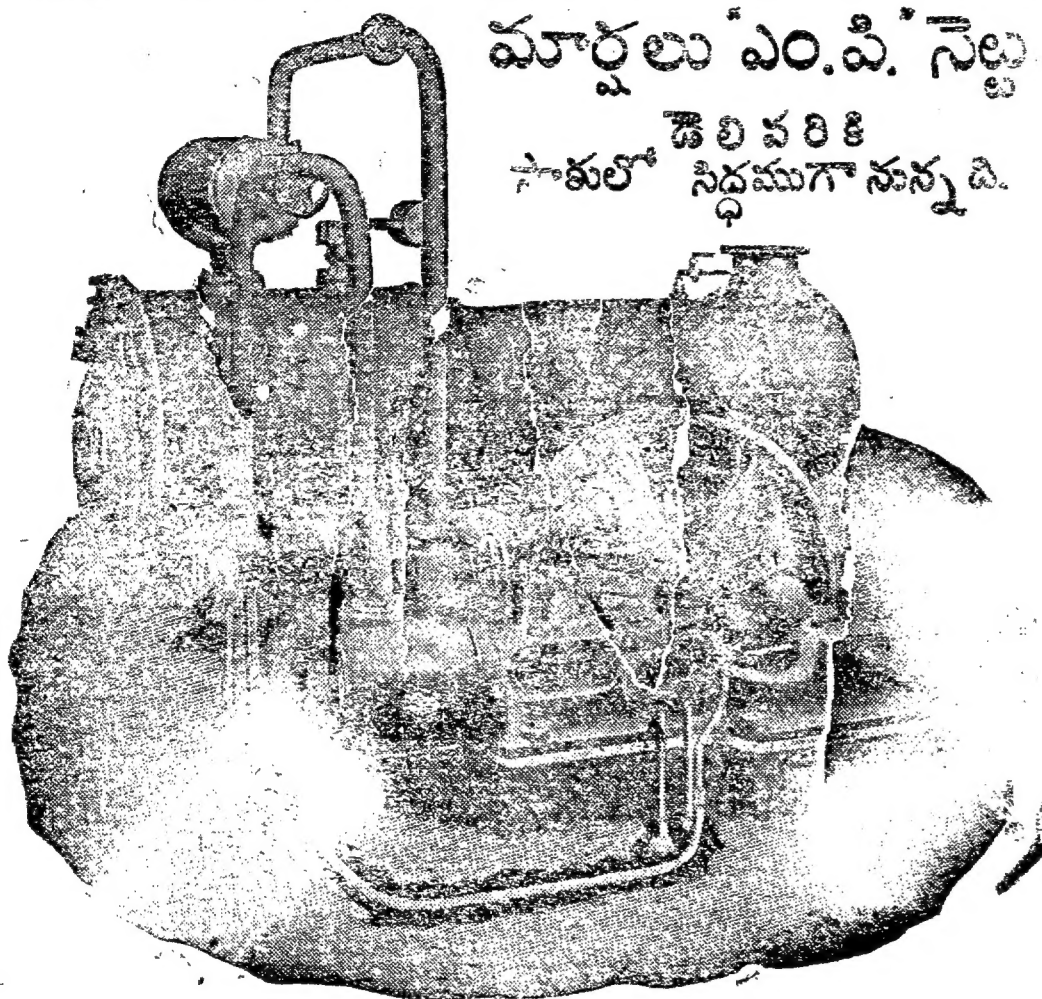

310211 ప్రతిది నము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } డిసెంబరు 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 28 తేదీ బుధవారము } No. 148.
 నవంబరు 1 } శుక్రవారమునాటి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస బహుళ చతుర్దశి ౧౨. } నందికొండ

మార్బలు 'ఎం.పి.' నెట్టు
 డేలివరీకి
 సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్స్, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై వీంగు
 టెంపరేచరు వాటిలో వయిన ఉండునది మార్బలు 'ఎం. పి.' మార్బు నెట్టు
 టెంపరేచరు వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
 మాకు దరఖాస్తు లంఘకొనవలెను. 1805

మార్బలు సగము డి.కె. (ఇండియా) లిమిటెడ్

కా.కె. టెంపరేచరు, కలకత్తా. నెం. 9. నెకండు లైను చీట్, కువరాను.

అమృతాంజనము
 తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
 ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడ
 మా అమృతాంజనమును వాడి
 నంత మాత్రమున నయమగును.
 సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనితైలము
 సీసా 1-5 0-12-0

తామరతైలము
 కబ్బి 1-5 0-6-0

జండ్లపొడి
 కబ్బి 1-5 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
 బాంబాయి - కువరాను.

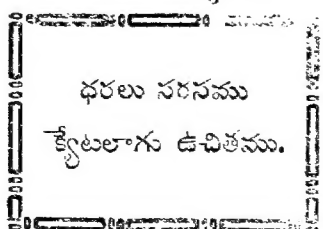
ఒంటివారముతోలా తుపాకి ను ప్రసిద్ధమగు కంపెనీవారిచే
 తయారుపడి. (80F8)

౧౨ సెంటు.

కా.కె.ము-3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో కొరకును.

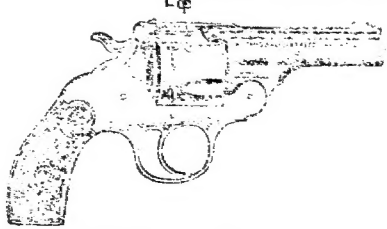
తక్కువది.

ధరలు సరసము
 కేటలాగు ఉచితము.

చిన్నవి, కేటలాగు, ఇట్టువంటివి కూడ కొరకు.

ఎం.కె. వి. రామారాజులశ్రేణి లింగు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

[స్టాంపుము ౧౦౬౩ గం.

అరోగ్యములకు గొను

వినియోగము

219

తక్షణమే

ప్రాసిన కలహం ఉద్ధరించుటకు అవేషించక ఇప్పుడే వినియోగము చేసి ప్రతి "జీవము"ను రక్షించు.

స్వీకరించు!

వైద్యశాస్త్రి వివేకానందశాస్త్రిగారు
 అరికన్జిల్లా యావ.రాలయము, 38, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

అమలాపురం వార్తలు

కల్లుపాటలు- ఈ నెల 15 వ తేదీలగాను 19 వ తేదీ వరకు యీ తాలూకా కల్లుపాటలు రెండవ పర్యాయము ముత్తేశ్వరము, ముమ్మడివరం, బోడనకుర్రు, సునస బండారులంక మకాములలో జరిగెను. దరఖాస్తులు పుచ్చుకొని మంజూరు చేయు టయేగాని పాటలనిచ్చేవారు పాటదాల్చేరు. అసహాయాద్యమ ప్రచారకు లాటంక పరతురని యిదివరలో ప్రకటింపబడిన పాటల నిర్ణీత కాలము గూడముగ మార్పుటయు, పాటదాల్చు తప్ప యితరులు యెవరును రాకూడదని నోటిసులుకట్టియు వినియోగము ముగిసే ఆధికారులు తుదకు భగ్గుమనోరథులైరి. తనాసీలు దారుగాని చేయు పాటమార్పులు దైవతమున గ్రామములలోని పాటదాల్చకంటే ముందుగనే ప్రచారకులకు తెలియజేయించున వారికంటే ముందుగ ప్రచారకులే ప్రత్యక్షమగు మనస్విని. ముమ్మడివరం, సునస బండారులంక, ముత్తేశ్వరమకాములలో పాట దాల్చేరు. బలవంతముచేత నొకరిద్దరు దరఖాస్తులు చేసినను వెంటనే విడుదలయిరి. బోడనకుర్రు, గ్రామములలో కెట్టి బలిశీ కులస్థులు ముమ్మడివరం కెట్టి గారి పేరుతో, దరఖాస్తుదాల్చిన నం తను పూర్వమే గృహప్రవేశము చేయించి, తలుపులు బిగించి నాలుగుడు కాణముల దరఖాస్తులను మంజూరుచేసిరి. వెంకట రెడ్డిగారు గ్రామము మానివేయవలయునని తమకులస్థులు తీర్మానింపబడిన నానికి విరుద్ధముగ యిట్టియపవిత్రపు పాటలకు రెను గృహము నొసంగుట కనువిచారకము.

బందరు కాపురములు శ్రీచైతన్యవాద వెంకట నరసింహం పంతులుగారు మాతాల్కాలో ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరు సహాయనిరాకరణమును గురించియు, ఆస్పృశ్యత, రాట్ట పరిశ్రమలనుగూర్చియు ప్రజలకు గంభీరపద్యానము లొసంగు చున్నారు. ఈ మహనీయుని ప్రచారములను ప్రజలలో నభింద సంచలనము కలిగినది.

ఈ నెల 15 వ తేదీని మౌగామమునకు రివెన్యూ మెంబరు శ్రీ ఆల్విల్లా భానుసాహెబుగారు దయచేసి యుండిరి. వీరేమి సందేశము తీసికొనినట్లునోయని సుమారు వేయిమంది వచ్చియుండిరి. కాని సాహెబుగారు 5 నిమిషములకంటే యెక్కువ కాలముండలేదు. వీరికింతటితో రయితుల స్థితిగతు లేమి తెలిసినవి? స్వాతివానకై యెదురుమాచు ముత్యపు చిప్పలవలె నోళ్లు తెరుచుకొనియున్న మనసోదరులకు వీరివచ్చిన మహోపకారమేమి? మీలోటుపాట్లను వందలాదికారులే చక్కచేయు మగని చెప్పి తిరుక్కొని మరలిపోయిరి.

రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు

మాతాల్కాబోర్డు ప్రెసిడెంటుపదవికి యెన్నికలు జరిగి సుమారు 6 మాసము లయినది. మ|| రా|| శ్రీ బోస్సులు రామచంద్రరావు పంతులుగా రధిక సంఖ్యాకు లగు మెంబర్లచే నెన్నుకొనబడిరి. వీరు దేశసేవకై దేశీయ మహాజనసభాతీర్మానము ననుసరించి తమ న్యాయవాదవృత్తిని విసర్జించిన మహనీయులు స్వార్థత్యాగులు; దేశసేవాత్మకులు; కడు సమర్థులు! వీరు సుమారు 6 మాసములక్రిందటనే యభ్యుత్థుడవడి కెన్నుకొనబడిన ను, యిప్పటివరకు వీరినామము గెట్టునందు ప్రకటింపబడలేదు. కారణము దురూహ్యముకాని, వీరు సహాయనిరాకరణవాదు లగుటచే వీరికి ప్రెసిడెంటు పదవి నిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినను బుకారుతాలూకాయం దంతటను వ్యాపించినది. వీరినామము గెట్టున పడకపోవుటకు కారణమిదియే. ప్రభుత్వమువారు మిగుల హాస్యాస్పదు లగుచున్నారు. నిరాకరణవాదులు స్థానికసభల కధ్యక్షులుగ నుండరాదని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమా? ప్రజాప్రతినిధులచే నెన్నుకొనబడిన వారిని, ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి తమ నిరంకుశస్వభావమును జూపనగా? తిరిగి ముందు జరుగబోవు యెన్నికలలో గూడ రామచంద్రరావు పంతులుగారే విజయము గాంచినచో ప్రభుత్వమువారప్పుడేమిచేయుదురు? నాతన సంస్కరణ చట్టము ననుసరించి, స్థానికస్వపరిపాలనాశాఖ పూర్తిగా ప్రజల యాధీనము చేయబడినదని విశ్వసించువారి కిట్టి ప్రభుత్వచర్య వింతగ వోచకమానగు. దీనినిగూర్చి జనసామాన్య మనేకవిధముల తలపోయుచున్నది. దీనికి తృప్తికరమగు సమాధానము నిచ్చి, జనుల యనుమానములను బాపుట, ప్రభుత్వమువారి విధియొప్పున్నది. ప్రచురణసంఘమువారు దీనికి తగు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి ప్రజలను తృప్తిపరచెదరు గాక.

వెదురుకోక, దంతు ర్తి శాంతయ్య.

ప్రకటన (4120)

మా వద్ద 86 హార్డు పరమ హాస్సు వీ ఆయిల్ ఇంజన్ ఇంజనీరుగారు, వలయువారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు ఇచ్చుకము, యాక్సెస్ విషయములు తెలుపబడును. (రాసినయెడల) శ్రీరామ అండ్ లిమిటెడ్ లిమిటెడ్ శ్రీరామలూ. తమ్మక వెంకట, ఏలూరు.

అమృతము.

తక్కువ ధరలు.

అమృతము.

ఈలాటి పేరులతో నున్న ప్రకటనలను చూచుటకు మీ కందరికి మిక్కిలి ఆనందముగా నుండును. వీలవనగా అట్టి సమయములయందు మీకు కావలసినవాటిని మిక్కిలి తక్కువధరల చొప్పున తీయుటకు వీలుండును.

ఎవరైనను లాభములేనిదే విక్రయించ రను స్వల్పసంగతి మీ కెల్లరికిని బాగుగా తెలియును. సాధారణముగా ప్రతిదినము అమృతము ధరలు బహు ఎక్కువగా నుండుటచే మీరు తక్కువ ధరల అమృతమునకై ఎదురు చూచుచుండురు.

అయితే ఎల్లకాలములందును మిక్కిలి తక్కువ ధరలకులు సామానులు విక్రయించబడు స్థల మొక్కటియున్న దని తెలిసికొనుటకు మీరు మిక్కిలి సంతసించెదరు. ఇట్టి స్థలమును మీ రెచ్చటను కనుగొనలేరు. మఱియు ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి ఖరారైనవి.

సామాను లన్నియు గలిగిన ఇది ఒక మిక్కిలి గొప్ప అంగడి. మీరు కావలసినట్టి ఎట్టివస్తువైనను తప్పక దొరకును. ఇవి అన్నియు మీ యొక్క దేశీయులవలననే తయారు చేయబడినవి.

దయచేసి రత్నము బహు బోధనం దుండు నెం 9, 10, 11 దులు గల

మిక్కిలి సరసమైనట్టియు, పెద్దదైనట్టి, బహు పురాతనమైనట్టి

చల్లారాం గయానుచందువారి అంగడికి రెండు

హిందూ దేశము, విదేశము సరకుల వర్తకులు.

తక్కులేని సామానులు గల గొప్ప ప్రదర్శనమును చూచి, ఇతరచోట్లయం దుండు ధరలకు వీటిని పోల్చిచూచిన, ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి తక్కువ యనియు, మఱియు ఇక్కడ ఎప్పుడును

శాశ్వతమైన పరిష్కారమైన అమృతము

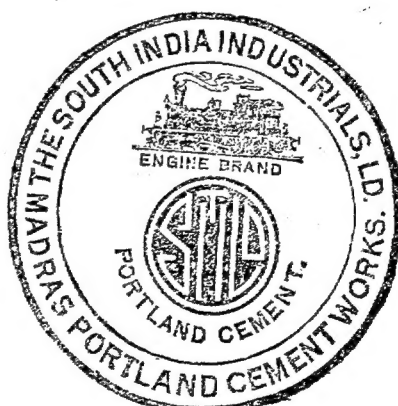
ఉన్నట్లు స్పష్టముగా తెలియును.

2800

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క

“బ్రాండ్ పోర్టులాండ్ సిమెంటు”

“ENGINE” BRAND PORTLAND CEMENT

గవర్నెంటు డిపార్టుమెంటులు
హిందూ రాజ్యములు
నులుత్రొవ్వ కంపెనీలు
కంట్రాక్టరులు

మదరాసు కార్పొరేషన్
మదరాసు పోర్టు ట్రస్టు
మునిసిపాలిటీలు
ఇండ్లుకట్టువారు

అందరును విశేషముగా వాడుచున్నారు. వీలవనగా:-

1. మాయొక్క “ఇంజిన్” బ్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు శుద్ధమైన మూలకపు కలలో చేయబడుచున్నది.
  2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డ్ స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము శుద్ధముగా చేయబడుచున్నది.
  3. అనేకరకములు చేయక, ఒక్కరేకము ఎంతవారుగా చేయవచ్చునో అంతవారుగా చేయబడుచున్నది. వైద్యుని కారణములచేత అందరును దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలమి సిమెంటులో యున్నదని అందరికిని తెలిసిపోయినది.
- సిమెంటు తీయనప్పుడు “ఇంజిన్” బ్రాండు అడిగి తీసికొనినయెడల కట్టడములందు పోలీసులు కలగ గేరవు. సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండినను మాకు వ్రాసిన వివరముగా వ్రాచు. మా.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వర్క్స్

సొంతదారులు:

ది సాత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్

పోస్టు పెట్ట 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS

Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

(8049)

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-33

గంధి అభిప్రాయములు.

—స్వరాజ్యము క్రిందెటు లుండును?

మరియొకరు మాపలా విప్లవము విషయమై వ్రాయుచు నిరాకరణవాదులు కొందఱ స్వరాజ్యము మాపలా రాజ్యము కంటె యెక్కువగ నుండునాయని ప్రస్తావించెను. ఇంతకంటె నేను మంచి సాదృశ్యము చూపుదును. మాపలాల తిరుగుబాటు వలన ప్రస్తుత ప్రభుత్వపు స్వరూపము ఒక మాటుగ తెలియ వచ్చెను.

మాడు అంశములు మనకున్నవైదు. నూతనమారణ యంత్రము లన్నియు తమయం దుంచుకొనియున్నను ప్రజలపాఠము ను ఆపిని ప్రభుత్వము రక్షించలేకపోయెను. విప్లవమైన తరువాత, కాంతిని వెలకొల్పితిమి కదాయని చెప్పట సరికాదు. ఇంత కాలము నుండి ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వము రాజ్యము చేయుచున్న ను మాపలాలను సాధువుగ చేయలేకపోయిరి. వారివైచిర్యమును నిర్వహించి చేసి, పాపచింతకు, కాంతి ప్రియత్వమునకు వినియోగించ చేయ లేక పోయిరి. అవి లేకపోగా వారినుండి రక్షించుకొనుటకు హిందువులకు తగిన రక్షణస్థితిని కలిగింపలేదు.

నిరాకరణవాదు లింకను స్వరాజ్యము పొందలేదు. మా పలా దుర్భాగములను అదుపు అజ్ఞులలో పెట్టలేకపోయినని నిరాకరణవాదుల నికర లాక్షేపపరమము. కాని నిరాకరణవాదులే విప్లవమునకు కారకులని సరసులెవరు ననలేరు. సరే నిరాకరణవాదుల కట్టలు కలిగింపజూచితే యనుకో వానిని ముందు గనే తేలిపి ప్రభుత్వమువారు అణిచివేయుట విధానము కాదా? ఇన్ని లోపములున్న పని నిరాకరణవాదు చెప్పుచున్నప్పుడు ఆలోచనములను ఉపకాంతింపజేయుట ఉత్తమమార్గము.

స్వరాజ్య మిట్లుండదు అట్లుండును అని చెప్పకొనుట ముఖ్యమే. ప్రజలట్లు మంచిచెడ్డ తెలియకుండ తిరుగుబడినందు నకు కారణము చెప్పలేదు. మాపలాలను ఇంకా కాంతిచేసియుండవలసివది. వారికి సలహాచెప్పువారు ఇంతకంటె మంచివారై యుండవలయును. అట్లులు జరిగినప్పుడు కాంతింపజేయువారిని అక్కడకు వెళ్లనిచ్చి యుండవలసివది. ఇప్పుడున్న అసందర్భము స్వరాజ్యములో నుండజేయుండదు.

పుత్రికాశాసనము పోయినా వాసన పోలేదు: —
తమ్ముకు ఆక్షేపించినవారియెడ ద్వేషము కడు పు లో పెట్టుకొని శిక్షించుట ప్రభుత్వమువారి యాచారము. చెన్నపురి యందు దేశభక్తమనం దేవియోవ్యాసములు వేసిరి. మేనెలలో దౌర్జన్యము చెయ్యవద్దని అందులో కోరిరి. దౌర్జన్యము చేయ నంతవఱకు మే మెవరిని పట్టుకో మని రాజ ప్రతినిధి చెప్పినది యెల్ల కాలమునకు వర్తింపదు. నోరరుగనివారిని పట్టుకొనుటయే ద్వేషము. ఎవరువ్రాసికో కనుకొని శిక్షించవలసివచ్చిందే. పేరు పట్టుకోలేకపోయినందుడల తెలుపుచుని అడుగకలసి నది. కాని ఇటువంటివి చేయక రాజద్రోహముని పుత్రికప్రాణమును నలుమజూచిరి. వారికేదైనమార్గము దొరికిన చాలును. పాపము వారి పంతుము సెగి కులుకుచున్నారు. పుత్రికాశాసనము పోయినను దాని వాసన పోలేదు.

కాంగ్రెసు గారడీ కాదు నిజమైనసభ

ప్రేక్షకటికెట్లు 3 వేలకంటె యెక్కువ ఇయ్యకూడదు. అనియమము వాక్షేపించుచున్నారు. మాడువేలమండే ఇప్పటికియెక్కువ కాంగ్రెసు తమాషాకుగాని గారికిగాని ఏమిద లేదు. అక్కడజేరినవారు ముందుజరుగుబోయి సంచితము లో ప్రజల తేకార్యము చేయవలయునో మహాకాంతముతో నిర్ణయింపవలయును. ప్రేక్షకులను తగ్గించి వేసినట్లు ప్రతినిధులనుకూడ తగ్గించివేయరు. ప్రజలు తొంబు తొంబులగు నున్నచో కాంతిచిత్తముగ పరిజరుగదు. కావున గౌరవసభవారు చేసినది యుక్తముగనున్నది. ఇందువలన దానిదర్బాపోవునని అనుకొనకూడదు. దానిప్రతిభయేమో వృద్ధియగుటకు గౌరవసభవారు యేర్పాటులు చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసులో పేరుపొందినవారిచే ప్రజోపయోగమైన ఉపన్యాసములిప్పించురు. ఇతరవక్తలచేత కూడ కాంగ్రెసు కాలములో ప్రజలను ఆకర్షించు యేర్పాటులు చేయుటకు యత్నింతురు. భజన లుమున్నగు పవిత్రోత్సవములను జరుపుదురు. కోటిమంది వత్తురేమో! కార్యక్రమములో కలిగించుకొని వారికిని తమాషా చూపుదురు. కార్యక్రమమేదో తమాషా యేదో గౌరవసభమువారు గ్రహించి వీరికి దానికి ఏసంబంధము పుట్టింపక.

పుష్కరినింగు

పుష్కరినింగు అనుపేరుగల యితడు లాహోరునగరవాసి యుట. ఇతడు లాహోరు కేసులో పట్టుపడి అందమానుషీవులలో 20 సంవత్సరము లుండవలసివచ్చెను బొంది యిప్పటి కారుకత్నరములయినది. ఇప్పుడచ్చట సెటిల్ మెంటు తీసివేయబడుటచే రాజమండ్రి పెంటల్ యెడలకు తీసికొనిపోబడుచుండెను. మదరాసునుండి రాజమహేంద్రమునకు మెయిలుబండిలో పోలీసు జవానులతోగూడ నితడును మరియొక్కరై పోయెను. ప్రయాణము చేయుచున్నరజ్జీ నితడెట్లో తప్పించుకొని పోయెను. పోలీసు జవానులు వెంటనే కనుకొని మెయిలుబండిని నిలిపి దిగి మార్గం తయువెదకి యెట్లో యాతని బట్టుకొనిరి. పోలీసు జవానులను మోకరించి తప్పించుకొని పోయినందు కారణమై చార్జీ తేబడి ఒంగోలు డిప్యూటీ కలెక్టరువారికోర్టులో విచారణ జరిగెను. ముద్దాయి యేమియు తనవిషయమై చెప్పకొనలేదు. కావున నాతనికి ప్రస్తుతము జరుగుచున్నశిక్షగాక ఒకసంవత్సరముకేడు విధింపబడెను. అతనిని 24 తేదీని రాజమహేంద్రవరమునకు దీసికొని పోయిరి. తీర్పుచెప్పితరువాత జెయిలులోని కేసువప్పుడు అతడు తన్ను బాదవచ్చుకొందరితో "మీరవరైన కాంగ్రెస్ సభకు వెళ్లి ట్టుయిన భాయోపరమానందగారిలో వాసమస్కాదము లని చెప్పుడు. మీబూదయములలో గల దేశాభిమానాన్నికణమును బాగుగ ప్రజ్వలంపజేయుడు" అని దేశాభిమానసూచకముతో బలికెను. ఇతడు సర్కారుకోర్టులలోపలికి రాడు. వెలుపలనే కూర్చుండును. డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు వీరికోర్కె సింహాసనమును వీడి వెలుపలకువచ్చి కూర్చుండి కేసు విచారించెను.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి
న మా జ ను వా రు
అక్టోబరు 1-వ తేదీ (3162)
శనివారము రాత్రి బెజవాడహాలులో
"రా మా య ని ము"
ప్రదర్శన మొనరింతురు.
రేట్లు:— రిజిస్ట్రు రూ. 3, 2, 1-8-0, 1, 0-8-0.
స్ట్రీటు:—రూ. 1, 0-8-0.

500 ఖానులు మహాత్ముని నూతన ఆదేశము! స్వరాజ్యమునకు మార్గము.

భారతవర్షము వాహుకు మరగినది. అధమును ఒక స్వదేశీబోధిమైనను పునయోగించిన చాటును. "ఈ పాప పరిహారార్థము నేను యీ దినమునుండి టోపిని, చొక్కాను మారివేసితిని" అని గాంధీమహాత్ముడు మధుర నందీ తెలుపుచున్నాడు.

మన మిదివఱకే స్వదేశీవస్త్రమును పూర్ణముగ అనుష్ఠించినచో మహాత్ముని కిట్టి కష్టము తెచ్చినవారము కాకుండుముకదా!

ఇప్పుడైనను ప్రతియుంటును రాట్నమువలెంచి నూ తయారుచేసి కట్టుట నేముంచుకొనుడు. అట్లుగాక తమకువెంటనే కావలసినచో మహాత్ముని గౌరవాధ్యముగా బీరవాణికి, కాంగ్రెసుపంథుములకును మార్గము 34 అంగుళముల వెడల్పు 9½ మొకలు 10 గజములలో శుద్ధమైన స్వదేశీఖద్దరు అక్టోబరు 10 వ తాీఖు వరకు మాకుచేత అర్హులకు కలెవెనము.

మేము అనేకరకముల కోట్లు, చొక్కాలు, తువాళ్లు, పంచెలు, చీరలు, టోపీల పునయోగించు తెలుపు, వారలు రంగులలో వలుకధ పొడవు వెడల్పులలో 60 వ సంబరు మొకలు 100 సంబరు వరకు సన్ననిబట్టలను అన్ని చేరముల గుప మోగించునములగు రాట్నముమీద తయారుచేసిన బట్టలను ప్రపంచప్రఖ్యాతి వహసిన

ఆంధ్ర దేశ మజినులను తయారుచేయించి విక్రయించుచున్నాము.

సాంకేలుగమిత్రము 4 అణాలున్న, అర్ధవత్తో 100-కి 20 రూపాయలు ప కంకళోరుచున్నాము.

స్వదేశీవలకలు, చేతితో తయారుచేయబడిన కాగితములు, గుంపీలు, గొంపగులు, వెడి క్షాంతకలములు, దేశభక్తుల కటములును దొరకును.

తెలిగ్రాములు:—

గంధి. శ్రీ గాంధీ స్వదేశీశాల, ఏలూరు (వృష్టిజిల్లా)

మావజాలిబిల్లులు

ప్రైవేటు బిల్లులు
రెండవ కేసు విచారణ

ఈ కేసులో 27 గురు ముద్దాయిలు. పిన్లు కోడు 148 రైల్వే చట్టము 126 ప్రకారము తేసు చేయబడెను. ఆగష్టు నెల 21 వ తేదీ సాయంకాలము కడలండి షేరోకు స్టేషనులకు నడచి ముద్దాయిలు పట్టుల నుడచిరి. అప్పుడట నొక రాజధర్మ దగు తియ్యకావలి పెట్టెవా రిద్దరును మరికొందరును చూచిరి. వారు ముద్దాయిలను గుర్తింపగలరు. అనాడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు వా గంటు ప్రకారము తిరురంగడిలో కొందరిని పట్టుకొని కల్లికోటనుండి పోలీసులను పైనుకులును వెల్లిరి. తిరురంగడి పరపనంగడి రైలు స్టేషనుకు 4 మైళ్లలోనున్నదని ప్రభుత్వ న్యాయవాది చెప్పెను.

కోయంబుల్లూరు పోలీసు డి. వి. జి. మెయిన్ వారిం గుగారి సాక్ష్యము. మేము 20 వ తేదీ ప్రభుత్వమున వారంటు తీసి కొని పెట్టుపానెమునుండి రైలులో తిరురంగడికి వెల్లి తిని 170 మంది పోలీసులు 60 మంది పైనుకులు నుండిరి. మరల వచ్చినపుడు వెలుపట్టాలు తీసివేసిరి తెలిసి తిరురంగడి నుండి 21 తేదీ యువయము తి గంటలకు బయలుదేరి 10 గంటలకు పరవనంగడికి వచ్చి అటనుండి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బయలుదేరి రైలుదారిపై నడచివచ్చితిమి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు, జిల్లా పోలీసు నూపర్నెంటులును యితర షేరోకులునుండిరి. కడలండికి రాగానే కడలండికి షేరోకుకు మధ్యనున్న వడకంపాడుమం తెనను విరుగగట్టుచున్నారని తెలిసినది. కల్లికోటనుండి రైలుపంపమని తంలివా ర్ననవీతిమి. నేనుకొంతమంది పైనుకులతో కడలండినుండి వం తెనవద్దకు వెల్లితిమి. అచట పెద్దగుంపుకనుడెను. ఏదో స్వల్లో పడగా కలిగిన ఘర్షణవినకచ్చెను. 700 గజములదూరమున మేము లాయా ఫిరంగిని నిలిపి ప్రేల్చితిమి. గుంపులో కొందరు చనిపోయిరి. కొందరికి గాయములు తగిలెను. అంతట గుంపు చెదరిపోయినది. పిమ్మట మేము షేరోకుకు యావలి ప్రక్క రక్తికన పైనుకులతో గూడ రైలులో కల్లికోటకు వెల్లితిమి. రైలు పట్టాలను వం తెనమీద నుండి గుంపు తీసివేసెను. కొన్ని పట్టాలు నీటిలోపడియుండును. కొన్ని ప్రక్క నున్నవి. వం తెనకు నష్టము కలుగలేదు. మాతంత్రికారము రైలువచ్చెను. అని యాసాక్షి చెప్పెను. ఒక్క ముద్దాయిమాత్రమే యితనిని ప్రశ్నించెను. ఉత్తరమలబారు డి. ఎస్. పి. టూనునోము గారు స్వాక్షుమిచ్చిరి. పిమ్మట కడలండి కాపురమును చండి సాక్ష్యమిచ్చెను. తిరురంగడిగుంపు పరవంగడి రైలుస్టేషనుకు కచ్చేరిలను పొడుచేసి కడిలండివంకకు పోవుచుండ నేను అంబల్లి అయ్యపుట్టిగారికి తెలిపితిని. రైలుస్టేషనును రైలువారిని కాపాడుట కలెడు కొంతమందిని నిలపెను. చెలియవంకనుండి కోయముద్దీనువాడీ (27) మున్నగువారు 20 మంది మాపలాలును 23-24 ముద్దాయిలు దక్షిణమునుండియు వచ్చిరి. వారు గుంపుదగ్గరను పోయి జిల్లా మేజిస్ట్రేటును పోలీసు నూపర్నెంటును తిరురంగడిలో చంపబడిరి. నేనలావంకను పోవుచున్నవి. కాన వం తెనను విరుగ గొట్టుడని చెప్పిరి. మాపలాలు దారిపొడుగున రైలుదారిని పొడుచేయుచు వం తెన వద్దకు పోయిరి. అచట 400 మంది మాపలాలు చేరిరి. అనిసాక్షి 23, 24, 25, 27 ముద్దాయిలను గుర్తించెను. మరిముద్దారుగూడ నిలుచి సాక్ష్యమిచ్చిరి. పిమ్మట ముద్దాయిల వాజ్మూలములను పుచ్చుకొనిరి. వాసాపురద్ద నుండగా నన్ను పట్టుకొనిరి 5 వ ముద్దాయి చెప్పెను. 3, 4 ముద్దాయిలు తమ్ము దారిలోపట్టు కొనిరి 12, 13 ముద్దాయిలు నిర్దోషులమనిరి. నేను కడలండి గ్రామమునకు. మా గ్రామమున అల్లరియేలేదు. వాకే మియు తెలియదని 6 ముద్దాయి చెప్పెను. నేను అడవిలోపనిచేయు కూలివాడు అనాడు నేను ప్రదయము మొదలు సాయం కాలమువరకు డిపోలోనే పనిచేయుచుంటిని. మరి 5-6 కోజులకు డిపోలోనే నన్ను పట్టుకొనిరి 7-వ ముద్దాయి చెప్పెను. 8, 9, 10, 11, 12, 13 ముద్దాయిలందరు నటులే చెప్పిరి. 14 వ ముద్దాయి నిర్దోషిననెను. 16 వ ముద్దాయి జాలం. పోలీసువారు నిష్టాచరముగా పట్టుకొనిరి చెప్పెను. 19 వ ముద్దాయి కీళ్లనొప్పులవలన 7-8 నెలలనుండి బాధపడుచుంటి ననెను. 17, 18 ముద్దాయిలుగూడ నిర్దోషులమనిరి. తీనవిరోధుల ప్రోత్సహమునపట్టు కొనిరి. అందుకు సాక్ష్యమున్నదని 20 వ ముద్దాయి చెప్పెను. ఇటులే ముద్దాయి లందరును చెప్పిరి. కొందరు జబ్బుగానుంటి ననియు, కొందరు గ్రామాంతరములనుంచిననియు దారిలో వచ్చునపుడు గుండు తగులగా పిమ్మట ఆ గాయములనుగూని తమ్ము పట్టుకొనిరినియు కొందరు చెప్పిరి. 7-16-18 పట్టుకొనుటకు కారణము శాకు సరిగా తెలియదు. స్టేషన్ గోవిందను సంబియారు చెప్పెను. ఫిర్యాదు, పిమ్మట వాదించెను.

శ్రీనివాసకాస్త్రిగారు

శ్రీనివాసకాస్త్రిగారిదిహకు. రైల్వేకుంటి యొక్కను, ఇ. పీ. డి. లో కాన్ఫరెన్సులకును నానా ముఖ్యములగునట్లు, శివ్వేద్యాంధ్ర సంఘమునందును, ఓడిదీపుల విచారణసంఘమునందును, కని తేయుటకు ప్రభుత్వము వారి చేనియమింపబడిరి. అట బతునెలలో లండనునగరమున సామ్రాజ్య సంరక్షణసంఘము గూడెను. పి. చూ. వేలేముగ్గుతు ప్రాతీనిధ్యము వహించవలె నని, కాస్త్రిగారి నీ సంఘమువారు గోరి రని విదేశతంత్రీ ధర్మ దెలుపుచున్నవి. భారతీయులలో, నన్ని వ్యవహారములకును అక్కరకు వచ్చెడివారి కాస్త్రిగారిక్కడే గనుపించుచున్నారు గాబోలు.

స్థానికవార్తలు

హిందూమతపునస్సీకారము:—ముఖ్యమంత్రి శ్రీమతిరావు హండికేశముఖంగాను పెట్టెంబరు 20-వ తేదీని పునః హిందూమతమున ప్రతిష్ఠైరి.

పోస్టు ప్రకటనము:—అక్టోబరు 1-వ తేదీ కనివారము మహాలయఅమావాస్య యగుటచే పోస్టాఫీసుకు సెలవు యాయబడును పనితంతయు ఆదివారమునాటివలెనే జరుగును.

చెన్నపురాయుర్యేద కళాశాల:—29-9-21 తేదీ సాయంత్రమున 5-30 గంటలకు శ్రీ. శ్రీ. ఆయుర్యేద కళాశాల ప్రతిష్ఠాపక లగు వైద్యరత్న, పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు స్వగృహలైన దివసుకు తేసి ఆ యుర్యేద కళాశాలయందు వాఙ్మోహకార్యమైనభజ జరుపబడును. కావున వారి గౌరవాధ్య మెల్లరు దయచేయ ప్రార్థింతులు.

సన్ననిదారము వడకుట:—గోదావరిజిల్లాలోను, యితర జిల్లాలలోగూడను, అసహాయోద్యమప్రచారకులు 40 నెంబరునూలకంటె నెక్కువనెంబరునూలు తయారేయుగూడ దనియొక వార్త వ్యాపింపజేసిరిని తెలియుచున్నది. అది సర్వాబద్ధము. మిల్లులమీద సన్ననిదారమే యెక్కువ యెన్నియోపానులు తయారగుచున్నది. ఇంతేకాక మద్రాసు ప్రభుత్వమువారును మరొన్ని యితర భారతప్రభుత్వములవారును సన్ననిదారము తయారజేయుటకు ప్రయత్నముల జేయుచున్నారు. (ప్రచుర ఆంధ్రభూము)

ప్రగడవరం, యర్రంపల్లి గ్రామములలో కాంగ్రెసు సంఘము స్థాపింప బడినవి.

ఒంగోలు:—30 వ నెట్టెంబరు రోజు యిదివరకు ఈ గ్రామములో యింటింట పొగుచేయబడిన కేయి రూపాయల విశేషకస్రములు దహనము చేయబడును. అదివరకు మావర్తకులు అన్న దానము వీధలకు చేయుచుమని వాదనాను చేసియున్నారు.

ఆసహాయము, లేక, అత్యుపధి:—ఇంట్లో మహాత్మాగాంధీగారు హిందీలో వ్రాసినఆసహాయమున పాత్రము నకు ఆంధ్రీకరణము. గుంటూరు అగ్రహారమునందున్న విశ్రేమం డలిహారకేత ప్రకటనము. స్వరాజ్యోద్యమమునుగుడించి నభిన్న భిన్నముగ వాఙ్మయరూపాలకు వికృతావస్థ గడించుట ఈ మందలి వారియుద్దేశములలో నొక్కటికనుకనే నీరు మహాత్మా గాంధీజీవ్రాయబడి మూలగంధమును దానినున్నట్లు ఆంధ్రమున నెలకొల్పిరి. ఈకాలములో ఆసహాయోద్యమన నేమియో నెలుగనివారుండరు. అయినను గాంధీగారివాగ్దేవులను ప్రోత్సహముగ గ్రోల్లగారువాకిట్లు పుస్తకము చాలయింపయోగింపగలరు. గ్రంథములు ప్రకాశకులయొద్దలభింపగలవు. వెల ఆం.

మద్యపాననిషేధనము. బొంబాయి కానననభ. భూవా. పెట్టెంబరు 27:—బొంబాయి కానననభ సభ్యులు గుత్తగాను మద్యపాననిషేధనమున కొక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుటకు తెలియపరచినవిని కోరెను. ఇట్టిసెల విచ్చుటకు వీలుగాదని గవర్నరు ననగలుగారు తెలిపిరి.

యమ్యోగు గాని తగ్గిపోలేదు. కానననభ తెలుల ప్రవర్తించినను ప్రజలీపుకు గామించిన దృఢ ప్రయత్నములు త్రాగుచుచుర వ్యాపకమును నిర్మూలించుటకు తప్పక శోధింపదగవు. స్వరకపానముతో బాటు, మద్యపాననిషేధకాననము గూడ నిర్మితమై అయింబలోనికి రాక తప్పదు. మద్యపానమును తగ్గించుటకు సానుభూతి గల దని తీర్మానించిన కాననసభవారు, దేశములో నందుకొరకు ప్రోత్సహించును ప్రచారకులు నిర్బంధించుటలగుమండ, చూచి యూరకుంచురా? లేక తమ సానుభూతిని శార్యరూపమునబాడ కనుకఅచుటకు ప్రయత్నించెదరా? ఈ సందర్భమునం దింకొక విచిత్రమును కనుగొనవచ్చును. స్థానిక ప్రభుత్వములు మద్యపాననిషేధము విషయమై యోచించవలసియింక, హైందవ కాననసభవారు, వారికి సలహానిచ్చుటయొననను భావ్యము గాదని, ఇన్నుగారు చెలిపియుండిరి. బొంబాయి కానన సభలో, మద్యపాననిషేధముగూర్చిన తీర్మానమును కాననసభ్యులగు గుత్తగాను ప్రవేశ పెట్టుటకు బ్రయత్నింపగ, ప్రభుత్వమువారు రెండుల కనజ్ఞనిచ్చుటకు నిరాకరించిరి. కాననసభలవలన ప్రజాహితకార్యములు సఫల మగునని యూహించెడివారి సంగతులను పరిశీలించుట, లాభకరము.

ఉన్నతోద్యోగములు

రాష్ట్రముల గవర్నరులు, ప్రధానన్యాయాధిపతులు, హైకోర్టుజడ్జిలు మొదలగు ఉన్నతోద్యోగులను నియమించుటలో, భారతీయులను, యూరపీయులను సమానముగ నియమింపవలయు నను తీర్మానమును, లాలాగిరిధారిలాల్ అగర్వాలాగారు, హైందవ కాననసభలో నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానమునందు వివరిత మేమియు లేదు. స్వకరిపాలనము గోరేడి యాదినములలో యూరపీయులనుకును భారతీయులకును ఉద్యోగములను సమానముగ నొసగవలయునని కోరుట, మిగుల సామాన్యవిషయము. కాని ఇట్టి తీర్మానముగూర్చిగూడ నులికిడినవారు లేకపోలేదు. ఇంత త్వరలో జట్టి తీర్మానమును చెప్పుట యనుచితమని, సి. వి. నుకూన్యాం గారు ప్రశ్నించిరి. వారికిది యాదర్శవాదముగ నున్నది గాని అచరణయోగ్యముగ గనుపింపలేదు. ఈ తీర్మానము విషయమై చర్చ కడుదూగము జరిగెను. జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు గూడ తీర్మానము తీవ్రముగ నున్నదని ఎంచిరి. తుదకు తీర్మానమును అందుకు చేర్చబడిన సవరణయు నొడిపొయెను. డాక్టరు నందలాల్ గారుమాత్రము సరియగుకోవ ద్రొక్కిరి. అధినివేశరాస్య స్వాతంత్ర్యమునెసగుట విషయమై ఇటీవలనే చర్చ జరుగుచుండెను. అచర్చ మరల జరుగవలసియున్నది. ఉన్నతాధికారులను నియమించెడి యధికారియు స్వకరిపాలనాసిద్ధితోపాటు ప్రజలకు తప్పక లభించును. అందుచే స్వకరిపాలనముకొరకు ప్రయత్నించుచు, నిట్టి స్వల్పపు కోర్కెను మరల కోరుట కాననసభకు పాడిగాదని డాక్టరు నందలాల్ గారు మందలించిరి. ఇప్పటికియినను కానన సభ్యులకు తమ యవజ్ఞత తెలిసినవచ్చిన ముచిదే. ఎవ్వరికియినను స్వల్పపు కోర్కెలతో ప్రాద్దుబుచ్చుట పాడి గాదు. ఒకవేళ నని ఫలించినను, దేశ సమస్య పరిష్కారముగాను, స్వకరిపాలనము సిద్ధించినగాని, భారతదేశము తన ధర్మమును నిర్వహింపజాలదని, తేటతెల్ల మయినది.

మహారాష్ట్రదేశములో అసహాయోద్యమము

ఇతరరాష్ట్రములలోని స్నేహితులు మహారాష్ట్రదేశములోని అసహాయోద్యమమును గూర్చి యపోహలబడి యన్యాయమును జేయుచున్నారు. బెంగాలు, పంజాబు, మద్రాసు, హిందూస్థాన్ మద్యరాష్ట్రములు యీరాష్ట్రములలోనివాలు మహారాష్ట్రదేశము సములము అసహాయోద్యమ వివరముల గూర్చి యనుమానముల గల్గియుండెను. కాననగల్గ బహిష్కారమునకు వైరుధ్యభావమును సావించుచుండెను. అట్లు జేయుటలో మహారాష్ట్రదేశము భారతదేశములోని నాయకుల నేతలతోగలసియుండును. కాని మహారాష్ట్రదేశము కాననగల్గ బహిష్కారములో బనిజేసినటుల నేరాష్ట్రమునుగూడ చేసియుండలేదు. అస్పృశ్య విమర్శకులు యావిషయమును నురువజనకు. ఈదేశములో నెహరో కొందరుతప్ప చాలనుండి విషయప్రయత్నములు జేసినటుల నెక్కడను జేసియుండలేదు. మహారాష్ట్రదేశములో నెన్నెయోవిద్యాలయములు అభివృద్ధిపూర్వకముగావున్నవి. ఎందరెందరో యువకులు దేశోద్ధారణకై తమధర్మమును గ్రహించి పాఠశాలల వీడివచ్చి యితరరాష్ట్రములలోనగల గాక మరల నెక్కడనుండి. మహారాష్ట్రదేశము, పంచాయితీరీతిని కాంతముగ పనిచేయుచున్నందులకు గర్వపడవలసియున్నది. తలకు స్వరాజ్యనిధికై యీదేశముజేసిన సహాయము లెక్కలే తెలుపవలెను. మహారాష్ట్రదేశము ప్రతిపంకుతేజముగాదు. భాండేపు, వీరార్పు జిల్లాలలో మాత్రము పంజాను. ఇతరరాష్ట్రములలో వలె నిడుట చరకములు అటులుగానిక రాతరు. కాంగ్రెసుసభ్యత్వముగూడ నెక్కువగానే యున్నది. ఈదేశములో స్వదేశీప్రచారమును, బహిష్కారోద్యమమును సాగుచునే యున్నది. అసహాయోద్యమకార్యక్రమమునకు సంబంధించినంతవరకు మహారాష్ట్రదేశము తన విధ్యుక్తుల నెరవేర్చును.

ఇతరరాష్ట్రములలోని మిత్రులు మహారాష్ట్రదేశమును గూర్చి దురభిప్రాయముల బడిరి. దీనికి కారణము, నునస్నేహితులు యంతకన్న నెక్కువగా నుండురాయని తలచుట కొంతయును, కొంత మేము నిరాదంబు గర్వభావులమై ఆత్మప్రకటనము గాంచుకొనక పోవుటయు గారవచ్చును. గాంధీమహాత్ముడు మహారాష్ట్రదేశములో శ్రద్ధతక్కువయని యొక రిమార్కుజేసెను. ఆయన ప్రస్తుతకార్యక్రమములో శ్రద్ధతక్కువయని యనుకొని చెప్పియున్నచో అది కొంతవరకు నిజమనవచ్చును. అటుల కాక అ స లు అ స హ యో ద్య మ ము లో నే నెట్లుమొదలై శ్రద్ధలే దని ఆ య న ఆ ర్థ మై న యెడల, అది నిజమకాదని చెప్పవలసివచ్చును. ఈ విషయమై చచ్చ యనవలయును. కాంగ్రెసుభూమి పత్రిక దీనినిగూర్చి చర్చించుచు, మహారాష్ట్రదేశములోని ప్రచారమునుగూర్చి కుంతవాక్యానుతో, సహకారనాడులవై దెబ్బతీయవలెననుదేశముగల్గి కొన్ని రిమార్కులు జేసియుండెను. మహారాష్ట్రదేశము ప్రస్తుతోద్యమములో మహమ్మదీయ విభావముతో పాగొనబడి మహారాష్ట్రదేశము తలకు లోకమాన్యుని సాది గర్వపడగలను. ఆకోర్కె అందరకు నుండును. కాని మాదేశము ఆయనకై ప్రత్యేకము గర్వపడుట జూచి యెవరను సహించకుండ నుండురగాక. అసహాయోద్యమ బాతీయోద్యమము నిరుపయోగమైనచో అప్పుడు మన యాదర్శమును బొందుటకు కానన

వస్త్రధానము

మననాటికే వస్త్రబహిష్కారమును పూర్తిచేయు దని మహాత్ముడు కలకత్తాలో కోరెను. బహిష్కారము సిద్ధించిన యెడల సెప్టెంబరు 30 వ తేదీకి స్వరాజ్యసాధనములను సిద్ధము చేయవచ్చును. స్వరాజ్యము దగ్గరకువచ్చును. ప్రజలు వెంటనే అట్లు చేసినయెడల భగవంతుని ఆశీర్వాదము పొందుదురను కోరెను. ప్రతివోట బట్టలనుతగులచెట్టిరి.

విదేశీవిష ముండమాడదు. లేకపోతే స్వగృ కలుగును. లంగీలనై నను కట్టికోవలసినదని మహాత్ముడు చెప్పియున్నాడు.

స్వరాజ్యమునకు విదేశరాజ్యముతో నిరాకరణముచేయుట మార్గముని ఆరంభి నిష్కర్షణ తోచినప్పుడు, విదేశస్వగృ పనికి రాదనియే చెప్పెను. బహిష్కారమువిషయమై బంగాళము వారికంత నమ్మకములేదు. కావున స్వదేశీవస్త్రధారణము వలన స్వరాజ్యము వచ్చుటకు వీలగునని నమ్ముడని మహాత్ముడు వంగీయులను కోరుచున్నాడు. ఇదివరకెట్లున్నను ఇప్పుడు ప్రతివారు తోడ్పడకమానరు.

అయితే కొంత వ్యత్యాసము కనిపించును. కర్ణాటకపర్వతము చేసిన అన్యాయములను పోగొట్టుకొనుటకు బంగాళోద్యమము, జలియన్‌వాలాబాగు, కిలాఫాతుసమస్యలు తీర్చుట కిప్పటి యుద్యమము. ఇప్పటికివరకే స్వరాజ్యమాదర్శముగనే యుండెను. ఇప్పుడు మహాత్ముడు స్వతంత్ర్యంలో పొందుదు మని అప్పుడు అనుకోలేదు. అప్పుడు మహాదేశము తక్కువ, రాజకీయ లక్ష్య మెక్కువ. రసభావము కూడ అప్పుడెక్కువే. అందువలన రసవంతమైనవారి మేధావీకనించెను. దైవభావసంపన్ను లగువారి ఆత్మ మేల్కొనెను. ఈ యుద్యమమునందు బంగాళా ఆత్మత్వపీఠానికి జీవితమునంతను వీర్యపుత్రముగ చేయవలసిలేదు. పదిహేను సంవత్సరముల క్రితమిట్టి వారు పరితపించి కృత్యమోర్ధనలైరి. ఇప్పుడునట్లే యగుట బంగాళము వారు సంపూర్ణముగ తోడ్పడలేనందుకు కారణము. కాని వారు నిష్కపటముతో పనిచేసి ఇప్పటి వికల్పమును త్వరలో తన ఆత్మప్రకాశముచే పోగొట్టుకొందురు.

వస్త్రధానమువలన నేర్చుకోవలసినదిలేకపోలేదు. మన ఆర్థికవ్యవస్థాసూత్రమే కళంకముండమాడదు. విదేశవాహనము హృదయములోలేకుండ చేసికొనుట. బంగాళమువారు దప్పుకుండ ఆర్థికదాన్యములేక తోడ్పడుదురు. బంగాళము తన ఆత్మవికాసమునందు మహాత్మునియుద్యమమునుచిరముగ గౌరవించును. ఇప్పటికే కాంతముగ బంగాళమునందు విద్యాసాంఘికమున్నగు యేర్పాటులు ప్రారంభమయ్యెను. తమ ఆత్మజ్ఞానానుసారము వారు వానిని వికసినపజేయుదురు (స్టాండర్డుబేరరు)

సభలలో వివాదములు గలుగుటయే మూలాధారము గావచ్చును. మహారాష్ట్రదేశము తలపాగా మార్చవలసి వచ్చినందుకు టంగుమన్నదని 'జన్మభూమి' పత్రిక కవరు జెప్పిందా? మహారాష్ట్రదేశము స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకై స్వాగ్రహమునంతయును త్యజించుటకు సిద్ధముగ నున్నది. భాగ్యపకాళ పత్రికవంటి దెన్ని దుర్భాషలాడినను మహారాష్ట్రదేశము తన విధ్యుక్తులను జేయుచునే యుండును. (మహారాష్ట్రపత్రిక)

తలకు రాజకీయపాఠశాల

లాహోరు.

ఆపాఠశాల దైత్యురగాగగు లాలాబజపూయిగాగు ఈక్రింది విధముగ ప్రకటించుచున్నాడు:—

తలకు రాజకీయ పాఠశాల శీతకాలములో అక్టోబరు 10 వ తేదీనుండి ప్రారంభమగును. అప్పటినుండియు నేనును నాకుటుంబమును కాపురమున్న బంగళాకూడ పాఠశాల యుపయోగమున కీయబడును. లాహోరు జాతీయకళాశాలలో రాజ్యాంగ, ఆర్థిక, చారిత్రిక విషయములు యథావిధిగ చెప్పబడునుగాన, తలకు పాఠశాల విద్యావిధాన మీక్రింది విధముగ విభజింపబడును:—

(1) పట్టభద్రానంతరపువిద్య నేర్చుకొనుటకును, పరిశోధనకార్యములకును, ఈపాఠశాలలో నెలకు 50 రూపాయల అల్లవెన్నతో కొందరుసభ్యులు చేర్చుకొనవచ్చుదురు. పాఠశాల ప్రారంభమైనప్పటినుండియును ఇద్దరు పట్టభద్రులు ఆపనిలో ప్రవేశపెట్టబడిరి. వారిద్దరును జాతీయకళాశాలలో నుపాధ్యాయులుగ పనిజేయుదురు. న్యాయాచ్యులలో నాతోగూడ నుండిన యొకయోధ్యుడు యీపాఠశాలలో ప్రవేశించెను. ఆయన కార్మికసమస్య ప్రత్యేకముగ నేర్చుకొనుచున్నాడు. ఇంక నిద్దరున్నారని వారు జిల్లాలో నసహాయోద్యమప్రచారమును జేయుచున్నారు. వారి కాజిల్లాలో పనిపూర్తియగువరకును నెలకు 10 రోజులు చదువుకొనుట కుపయోగించుట కిచ్చుటకు తీర్మానించబడినది. ఇంకను కొన్నిదరఖాస్తులు విద్య నుచిరముగ నేర్చుటకై వచ్చినవి. దరఖాస్తుదారులు పట్టభద్రులై గాని, లేక తత్సమానగుణములుగల్గిగాని యుండవలయును. ఈ సభ్యులు ఈ పాఠశాల ననుసరించి యేర్పరుపబోవు సంఘములో యాన జీవనసభ్యులుగ నుండవలయును. ఆ సంఘముయొక్క నూత్రములును, చట్టములును దరఖాస్తుదాద బడయగలరు.

(2) పట్టభద్రులు కాకుండ ఏవిద్యవిద్యాలయములో నైననునరే యింటర్మీడియేటువరకు పూర్తిచేసినవారికాని, తత్సమానగుణములు గలవారికాని 10 మందికి నెలకు 25రూపాయ చొప్పున చిరకాలమియ్యబడును. ఈ యుచితచేతనములు ఇదివరకే పాఠశాలలో విద్య నభ్యసించుచు, అసహాయోద్యమ స్వచ్ఛందసేవకులుగ నున్నవారికి ముందీయబడును. ఈస్వచ్ఛంద సేవకులలో మరల చదువుకొనవలెనని తలంపున్నవారిని తప్ప ఇతరులను ఆపనినుండి తొలగించుట లేదు. వచ్చే డిసెంబరువరకును ప్రచారమును జేయవలచియున్న వారికి అప్పటికిని ఉచితచేతనమియ్యబడును. ఏదో యేర్పాటుప్రకారము ఈ విద్యార్థులు జాతీయకళాశాలలో నుపన్యాసములు విని, వారు చదువునేర్చుకొనుటలో పరిశోధనవిద్యార్థులు చెప్పినటుల నేర్చుకొనవలయును.

(3) వివిధములగు రాజకీయ ఆర్థికవిషయముల గూర్చి యీరాష్ట్రములోని యితరవోట్లను గల ప్రజాభిప్రాయులచే ఉపన్యాసములుగొన్ని యిప్పించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈయుపన్యాసములు సాయంకాలముపూట జరుగును. వానికి అందరును కోర్కెబట్టును కట్టి రావచ్చును.

(4) పుస్తకభాండాగారము వృద్ధిచేయబడుచున్నది. ప్రతివారమును పుస్తకములకై వ్రాయుచున్నారు. అమెరికాకును యింగ్లాండుకును, రాజకీయ ఆర్థిక, చారిత్రిక, సాంఘికవిషయముల గూర్చిన పుస్తకములను బంపుమని వ్రాయ నుద్యమమై యున్నారు. ఇంతయికాక యింగ్లాండు. అమెరికాదేశముల వారప్రతికలును మాసప్రతికలును అనేకములు వచ్చుచున్నవి.

పరిశోధక విద్యార్థులలో నొకరు పుస్తకభాండాగారములో నుండి విద్యార్థులకు మార్గదర్శక నుండును.

లైబ్రరీ, ఆఫీసురూము, లెక్చరురూముకాక, బంగళాలో పరిశోధక విద్యార్థులును, ఉచితచేతనమును బొందువారును దైత్యురగాగంటి క్రిందనుండుటకు కావలసిన ఆవరణ ముందునని గూడ అంచనా వేయబడినది. (ఇండిపెండెంటు)

నైషలు తక్కువధరల అమ్మకము

1921 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేదీ మొదలు ఆరంభము

విదనల్ లేకరాజు అందు కంపెనీ,

నెం. 44, డెబ్బత్ బజార్‌రోడ్డు, మదరాసు.

నూతన సరుకుల వచ్చుట నిమిత్తము జాగా కాలిచేయుటకై మిక్కిలి స్వల్పధరలకు విక్రయించ ఉద్దేశించి యున్నాము.

బెంగుళూరు, కాశీ, కరాచి, జహాను యికా సుతర దేశముల మొక్క వట్టురకములు, చీరలు, పవిత్రాలు, బాకెట్లు మొదలగునవి అన్నికొత్తసరుకులే కాని జామీజసరుకులు యేనియులేవు. తక్కువధరల నైషదేశగడ్డలు కూడ దొరుకును. అన్నియు తక్కువధరలకే యివ్వబడును. కలిగింపొచ్చు ప్రీతి పురుషులకును యిండియా ప్రీతి పురుషులకును పుణ్యయోగవడును. అనేక ప్రభువుగా నేలకొలిది విక్రయమునకు తయారుగా నున్నది.

విమర్శించుచున్నవారు లేవైన మరుసమయములో యివి దొరుకును అనునది మర్లభము.

అమ్మక వెంకట

(3156) ప్ర సి డ్ధ (870)

ఆంగ్లేయోషధ యోగములు

వివిధవ్యాధులకును ఇందు 200 ఔషధయోగములకు మించియున్నవి. అనుభవవైద్యశాస్త్రజ్ఞుల యొక్క సర్వీతములై యున్నవి. ప్రతి దేశీయవైద్యునియొద్దను ప్రతి ఆంధ్రగృహమునందును నుండదగినది.

ప్రతి 1-8 రూ. 1-0-0. డి. పి. మూలముగా రూ. 1-5-0.

సేతు ప్రదర్శు, మచిలీపట్నం. (లేక) బోస్టుబాక్సు 610, మైలాపూరు, మద్రాసు.

విదేశ వార్తలు

కన్యా యూరోపియనుల రాయబారము

దక్షిణాఫ్రికావాసుల సానుభూతి

కన్యాలో నివాస మేర్పరచుకొనిన తెల్లవారి ప్రతినిధులు యూనియన్ లోని ముఖ్యపట్టణముల నెల్లె జూచి తమయుద్దమనునకు సానుభూతి వడసిరి. వారు త్వరలో న్యాయసభలు ఉత్తరదేశీయులకు వెళ్లనున్నారు. దక్షిణాఫ్రికావాసుల నేతలు కన్యాకు వెళ్లి అచ్చట భూములకు మొదలగు వానికై ద్రవ్యము వెచ్చింప నిర్ణయముగా నున్నారు గాని అచ్చట భారతీయుల ఎన్ని కలవిషయ మింక నేరొవిధముగ నిర్ధారణ గాలేదని వెనుక జూచుచున్నారు.

జర్మను సేన.

కన్యాపునర్నిర్మాణము.

జర్మనీదేశములో పోలీసువారు క్రొత్తగా కావలెనని చెప్పిన క్రొత్త సేనలను కన్యాముగ నేర్పట్టు చేయుచుండిన విషయమును ప్రకటించినందులకు కొన్ని ప్రతికరతలై జర్మనులు చాల ఆగ్రహము కలదిని తెలియుచున్నది.

జాతీయమితి.

పొలిషు-లితునియను వివాదము

ప్రస్తుతము పొలిషుసేనాని జేరిగొప్పి స్వాధీనమున నున్న విల్నా విషయమై పోలెండు లితునియాలకు వివాదము కలిగెను. పోలీసుల సమావేశమగుచున్న జాతీయమితి వారు ఈ సమస్యను ఆరెండు దేశములవారే పరిష్కరించిన బాగు గనుండునని చెప్పినచో, ఈ సమస్యకు సంబంధించిన విషయములన్నిటిని పూర్తిగా తమకు తెలియలేదని నిర్ణయించిరి.

సామ్రాజ్యసంరక్షణము.

భారతదేశ ప్రతినిధి

సామ్రాజ్యసంరక్షణ సంఘమువారు అక్టోబరు నెలలో సమావేశమగుదురు. పూర్వ మొకప్పుడు కమాండర్-ఇన్-చీఫ్ గ నుండిన సర్ భారల్లను ముక్రతో నూడ భారతదేశ ప్రతినిధిగ నుండుటకు రైటు ఆనరబిల్ క్రీనివాసవాప్రీ గారంగీకరించిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సభ.

ఈసభ అక్టోబరు 25-వ తేదీనాడు జరిగినాగమనందు సమావేశమగును. కానడా, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా, భారతదేశముల నుండి ప్రతినిధు లీసభకు వెళ్లెదరు. న్యూజిలెండుకు రిటిరేషన్ ప్రభుత్వమువారు ప్రాతినిధ్యము వహించెదరు.

భృంగామలక తైలము

(వైద్యచింతామణి)

భృంగామలక తైలము :- శిశువుకు మర్దనచేసినను, ముక్కులో ప్రతిదినమున నశ్యముచేసినను, శిశురోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము :- తలకు పట్టించిన కంటిరోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము: ఆపస్తాంబరోగమును ఉచ్చాదరోగమును, కపరోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము: - తల వెండ్రుకలను తుమ్మెదలుల నెల్లగా చేయును.

4 బొక్కలు సీసా నెల రూ 1

1 పాను " " 3

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టర్ ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లెమిటెడ్)

19, హాన్స్ రోడ్,

మంజుల రోడ్ - మదరాసు.

(బుధ)

ప్రేటు కౌన్సిలునక.

బట్టలుపై చర్య జరుగవలెను.

ప్రేటుకౌన్సిలునక 26 వ తేదీని సమావేశ మయ్యెను. బట్టలుపై ప్రేటుకౌన్సిలు సభ్యులు తమ ఆభిప్రాయములను తెలియబరచుట కొరకైనను ప్రత్యేకించవలయునని గా. కేలుగా రొకటి ర్యానముపాదించిరి. ఈసభలో అధికవిషయములందు మంచి ఆచరణముగల సభ్యుల నేతలు లున్నారనియు కావున బట్టలుపై యీ సభ్యులు తమ ఆభిప్రాయములు తెలియబరచుట యుక్తమని గా. కేలుగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వసమీక్షన మూసక్రీపుస్మిత్తు గారిట్లు చెప్పిరి: ప్రభుత్వమువారి వీరివిషయమై తటస్థులుగ నుండెదరు. అధికారసభ్యులు తమ వ్యవహారములను సమర్థులు నియ్యవచ్చును గాని రాజకీయవిధి కార్యనిర్వాహక సంస్థ సభ్యులు మాత్రము తటస్థులుగ నుండెదరు. ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టము ననుసరించి చూచినను ఈ తీర్మానముపై గట్టియభిప్రాయ మిచ్చుట కష్టము.

తీర్మానము ఆమోదించబడెను. ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు మూసక్రీపుస్మిత్తు గారు, సర్. బి. సి. మిత్రుగారు, డయ్యదూరబా ఆలిగారు, జి. యస్. కపర్తిగారు, బి. జి. కేలుగారు సులభముగా వివాదముగారు ఒక ప్రత్యేక సంఘముగ నియమింపబడిరి.

సభ్యులందరూ ఆలిగా రీక్రిమినేషన్ ముపాదించిరి: "నేన, నా విక, విద్య, విదేశ, రాజకీయ, పి. డబ్ల్యు. డి. కాఫలయందు భారతీయులను కార్యదర్శులుగను, సహాయకార్యదర్శులుగను నియమించవలయును" రాను జాతీయైష్యముతో నీ తీర్మానముపాదించలేదనియు భారతీయుల హక్కుల గమనించుట యుక్తమని రజా ఆలిగారు చెప్పిరి.

గా. కేలుగారు తీర్మానమును అధిక్షేపించుచు అర్జున గల భారతీయ అభ్యర్థులు కొరకైనప్పుడు వారికి ఉన్నతోద్యోగము లియ్యబడుచున్నవని చెప్పిరి.

భారతీయుల ఉన్నతోద్యోగములు పొందుటకు తమ ఆనకాశము లియ్యవలయునని కేలుగారు తీర్మానమును సవరించి: పాపిగారు (కేలుగారి సవరణమును బలపరచిరి. (కేలుగారి సవరణముతో తీర్మానము ఆమోదించబడెను. సభ్యులు ఫలహారములకు లేచిరి.

సినిమా, నెవంబరు 28: - ఏడ - పట్టణము భారత ప్రభుత్వ పరిపాలనము క్రిందనే ఉండవలయును. ఆంగ్లదేశమందలి వలసదేశ కాంగమంత్రి అధీనము చేయరాదు. అని సెర్నా గారొక తీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

ప్రభుత్వసమీక్షన విదేశాంగకార్యదర్శి డెన్నిస్ కే గారిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి: "ప్రభుత్వమువారి విషయములో తటస్థులుగా నుండ నిశ్చయించిరి. ఏడకో పట్టణము భారతభూమియందలి పురుషుగాడు. ఆరేవియూలో చేరిన నగరము. అచ్చట భారతీయులు 100 కి 20 మంది ఉండవచ్చును. ఏడకో పట్టణము ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు ప్రధాన స్థానము నలంకరించుచున్నది. ప్రపంచపు సముద్రమార్గయందున్న ఏడకో పట్టణము సముద్రముమీద సర్వాధికారము కలిగియున్న వారిచేతులలో నుండవలయును. అచ్చట వనశ్రమిష్ట పరగణాలలో నున్నటువంటి శత్రువులు గలరు. ఏడకో పట్టణము ఆరేవియూదేశమునందున్నందువలన, ఏడకో పరిపాలకుల బాధ్యత హెచ్చిపోవును. భారతదేశపు సహిష్ణులు ఏడకో పట్టణమునకుండుట భారత ప్రభుత్వమువారికి ఇష్టమేనా? ఈ సంవత్సరపు ఆయుర్యయజ్ఞోత్సవ ఏడకో పట్టణపు ప్రభుత్వమునకుగాను 50 లక్షలు టి. సి. కే ట్ల బ డె ను. రాసు రాసు వ్యయము 10 లక్షలు ఎక్కువగుటకు సంభవములేదు. సంవత్సరానికి రిలీఫులవలెన వ్యయభారము హెచ్చుచుండును. ఇందువలన భారత ప్రభుత్వమువారు ఏడకో పట్టణమును విదేశాలనుండి ప్రము చేయ నుద్దేశించిరి. అచ్చటి భూమియులన్నిటి ఆస్థానముగ ననుభవము పెట్టుకొనకకా లేదని భారతదేశపు కార్యదర్శి గారు అభయమిచ్చిరి."

వోటుకు బట్టగా, తీర్మానము అధిక సంఖ్యకులచే సంగీకరించబడెను. ప్రభుత్వసభ్యులు తటస్థులు నహించిరి.

అంతట హౌలదక సభసభలో సంగీకరించబడిన కొన్ని బిల్లులు ప్రేటుకౌన్సిలు సభ్యులచే సంగీకరించబడెను. సభ అంతట ముగిసెను. తిరిగి 29 వ తేదీని సమావేశమగును.

వివాదము

లావు మేయరు, నైతికపోలీసు అధికారులతో నానుకలసి మాటలాడినందులకు ఫలితముగ ఉత్తర ఆయుర్వాంధులలోని కొన్ని భాగములందు ప్రత్యేకపోలీసు వారిని తీసివేయించవలసిట్లు నిర్ణయించుకొంటి మని సర్ జేమ్సు క్రెయిగు గారు ప్రకటించిరి.

చెన్నపురి స్టాటుకాజు కోర్టులో

నూటు నెంబరు 6250 of 1921

కె. ఆదిత్యయ్య శెట్టి - వాది.

బవాదీని నుల్తాను సా హెబు డి యితరులు -

ప్రతివాదులు.

మరికా రా. శ్రీ, బవాదీని నుల్తాను సా హెబు 1st ప్రతివాది.

వాది మీదైన రు. 830 కాస్తుకుగాను దావా చేసివున్నాడు. ఆదావా 2-వ అక్టోబరు నెలకు 3-వ జడ్జి దగ్గర విచారణకు వాయిదా వేసియున్నాడు. మీరు నాటిదినము నాజరుకాని యెడల యిన్ ఫార్మి డిక్రీ చేయబడును.

అ, సంగళ్ళు.

(8164)

వాది వకీలు.

మద్రాసు అందు నదర్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

సం. 31

1920-వ సం॥రం గూడ్సు టారిఫు నందు 52-వ పుటయందును 1-వ భాగమునందు 5-వ నెంబరులో తెలుపబడిన వర్తక ఫరుకులను వంపుచున్న ముఱుగు పెమ్మాలు కేటు, 300 మైళ్లకు వైన పోవునట్టి ఫరుకులకు, 1921 సం॥రం అక్టోబరు నెల మొదటి తేదీ నుండి హెచ్చించబడును. అందరికిని తెలియుటకై త్వరలోనే అన్ని ప్రేషముల యొద్ద గణించబడిన ధరలుగల నోటీసులు అంటించబడును. 3097

నమ్మకము (1842) బంగారు, వెండిరత్నముల సగలును ఇతర వస్తువులను వాపసు యిచ్చిన వుచ్చుకొని వైకను ఇల్లుబడున ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి గురుసామి శెట్టి కంపెనీ 25, వై నాబాబు రోడ్, మదరాసు

కుమ్మరోగ నివారణి గుణములేదని దుబావుచేయువారికి ఖరీదునాపనుచేసెదము. ఈనీడొవధము సర్వావధాని ఆగు నొక ఘోషానాయి మహాత్మునిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి కుమ్మరోగవయినను ఈ ఔషధము పూర్తిగా నేరించినచో నాళనమై రక్తపుష్టి శరీరకాంతి గలుగచేయును. మేనావ్యాధులకు అంకుశము వుంటిది. మేనామెల్ల కలుగుమగ్గులు, బాడలు, గడ్డలు, మరుపులు, అంకటుగట్టములు, కాళ్ళుచేతులు పగులుట, దువ్వగలుములు, చల, చిట్టపిరంగి, నవామేనాము, మేనానొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు, పట్టు, ఇతరగుభసంకటములు ఖండించును. పర్యాయ లేదు. కుమ్మరోగములకు 40 దినములలోను నుభవ్యాధులకు 20 దినములలోను రమ్మకు గుణము కనబడును. 45 దినములకు సరిపడు డబ్బా రు 10.0-1 25 " " " 5-8-0 N. B. వికరములు వ్రాసి తెలిసికొనవలెను. వారిభుజులు వంపిన కచ్చి క్యారంటుగా వ్యాధులు నివారణచేసెదము. యమ్. నుగ్గారె, గోపాలపురం, కొత్తపేట హాట్టు, గోదావరము.

ఆశ్రమాభిమానులగు సాదరసాదరీమణు లెల్లరు నాడు.
దయచేసి కార్యక్రమము జయప్రద మగునట్లు మాకుతోడ్పడ.
వలెనని ప్రార్థించుచున్నాము. కార్యదర్శి.

అసహాయము

ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారి ప్రకటనము.

ఈ తంతివార్తను నేడు (28 వ తేదీ) రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి బరంపురమునుండి పంపిరి. ఆక్టోబరు నెలలో కాంగ్రెసు సంఘముల వారందరూ కాంగ్రెసు సేవ చేపట్టినందున ఈ నియమముల ననుసరింపవలెను. సభలు, హారతాళములు సమైక్యము చేయవలెను. అవసరమైనచో విదేశీ బట్టల దుకాణముల వద్దకు కల్లు సారా దుకాణములవద్దను నెలపాటి నిరోధించుట కూడ మానివేయవలెను. స్వదేశీవ్రతమును గూర్చి బోధింపవలెను. పట్టణములలోను పెద్దపట్టణములలోను ఇంటికిని పోయి ఖద్దరుబట్టలను విక్రయింపవలెను. ఖద్దరుబట్టలను ప్రజలు విస్తారముగా నుపయోగింపవలెనని యింటింటికీని పోయి బోధించుట అత్యవసరము. వదుతునాలుకు ఖద్దరుబట్టలను ప్రజలు విస్తారముగా సిద్ధపరచవలెనని యింటింటికీని పోయి బోధింపవలెను. ప్రభుత్వోద్యోగులతోను ప్రతిభూలపక్షములవారితోను కాంగ్రెసు పక్షమువారు వాదములను ఘర్షణలను మానివేయవలెను. నవంబరు 1 వ తేదీ నాటికి అభ్యంతరస్పర్శము నమలులో పెట్టుట కవసరమైన కాంతిస్థితిని ఆక్టోబరు నెలఖర్చుకు పూర్తిగా కలుగజేయుట కెల్లవారును గట్టిప్రయత్నమును చేయవలెను. అని కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారి ఆమోదమునకు లోబడు పద్ధతిని నిర్ణయింపబడినది.

రాజీలుతాలూకా ప్రచారము

గోనెల్ల సత్యనారాయణ పోతాపగడ నరిసింహంగార్య సంచారముచేయుచున్నాడు. గంటి, పొడగట్లపల్లి పోలవరం, గోపాలపురం, పెడపూడి, అవిడి, వీడపూడి, వానపల్లిగూడెములలో నుపన్యసింపిరి కొన్ని గ్రామములలో పంచాయతీకోర్టుల నేర్పరచిరి. విదేశీ బట్టలను పోగు చేసిరి. వానిని తగులబెట్టెదరు. గాన్ధీ లిఫ్ రాక్షు వెళ్ళుచున్నాడు. 29 వ తేదీని పుల్లెటికురులో గొప్పసభ జరుగును.

సమియుల్లాఖానుగారి కేసు

నాగపూరులో సమియుల్లాఖాను వల్లబజు (గోటివాడా) గారి కేసు విచారణజరిగినది. ఖానుగారు మహారాష్ట్రభాషలో నుపన్యసింపగా పోలీసునిపోర్టురుల హిందీలో వ్రాసికొనిరి. ఆ వ్రాతసరియోకాదో పరిశీలించెదనని ఖానుగారిన్వాయనాది అడుగగా విచారణకర్త నిరాకరించెను.

లోకసాహిత్య పత్రిక కేసు.

ఈపత్రికలో వ్రాయబడిన వ్యాసములు ధారావారు కలక్టరు మున్నగు ప్రభుత్వోద్యోగులను గూర్చి వ్రాయబడి నని ముద్దాయి లిచ్చిన వాజ్మూలమును విచారణకర్త అంగీకరింపక సంపాదకునకు 12 నెలలును ప్రకాశకునకు 9 నెలలును కఠినశిక్ష నిధించెను.

చిటగాంగు కాంగ్రెసు కార్యదర్శిని పట్టుకొనుట.

ఆసాము రైల్వేపనివాడు సమైక్యకట్ట సంస్థమున జరిగిన అల్లరులనుంచి చిటగాంగు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యగు బారెట్టుకు జె. ఎం. సెను గుప్తగారిని పట్టుకొనిరి.

ధారావారు కేసు

26 వ తేదీనుండి ముద్దాయి మచ్చేడ్కరుగారు ఫిర్యాదీలసాక్షి మువైనివాదన ప్రారంభించిరి. మొదటిఫిర్యాదులోని ఆంశములకును ఇప్పటివరకును చాలభేదమున్నదని యితడు చెప్పెను. న్యాయాధిపతి అంగీకరించలేదు.

సింధుఖిలాఫతుమహాసభ

కరాచీలో 25 వ తేదీని సింధు కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు సభ జరిగినది. నవంబరు 1 వ తేదీనుండి అభ్యంతరస్పర్శము అమలుజరుగునట్లు కాంగ్రెసుస్థాయికార్యసంఘమువారు తీర్మానించవలెనని యాసభవారు తీర్మానించిరి.

పీఠ తులూబలిసాగారి కేసు

ఈ కేసును న్యాయపా జిల్లామేజిస్ట్రేటు 27-వ తేదీని విచారణచేయును.

కిలాఫతు నాయకుల విచారణ

రెండవదినము

కరాచీ-27-9-1921

సరిగా 11 గంటలకు ముద్దాయిలను తీసికొనివచ్చిరి. 11-5 కు విచారణకర్త తిలాటీగారు వచ్చిరి. విచారణకర్త రాగానే ఆయనను లేచి గౌరవించిరి. పిమ్మట విచారణ ప్రారంభమైనది.

సాక్షి కల్లులు గయరు—సాధారణముగా సేనలో చేర్చుకొనునపుడు ప్రతిపైనికుడును వ్రాసి యియ్యవలసిన పూచీకత్తు నకలును సాక్షి దాఖలుచేసెను. దానిని మహమ్మదాల్ గారు చూడగోరగా ఆయనకు విచారణకర్త చూపించెను. యుద్ధకాలమున చేరిన వారిచ్చినపూచీకత్తు నకలును గూడ సాక్షి దాఖలుచేసెను. ఇండియా సేనలోని ప్రతి పైనికుడును కొన్ని ఏండ్లవరకు పనిచేసెదనని వ్రాసి యియ్యవలెను. యుద్ధము ముగియువరకును పిమ్మట ఆరునెలలవరకును యుద్ధపైనికులు పనిచేయవలెను. యుద్ధము ముగిసినతేదీ నెవ్వెంబరు 1 వ తేదీ. మొదటిసకలు పూచీకత్తుకు మితి 4 ఏండ్లు. 4.5-10 మూడు మితులున్నవి. ఆమితి తిరువరక్కను ఆతడు మానగూడదు. మితి తిరిగిపిమ్మట 2 వరకులకు లోబడువద్దని ఆతనిని సేనలో నుంచవచ్చును. 14 వ వరకు 2 వ నింధన రిజర్వు పైనికులకుమాత్రమే చెందును, అని సాక్షి చెప్పెను (నకలును మహమ్మదాల్ గారు బిగ్గరగా చదువగా మెల్లగా చదువుదని విచారణకర్త హెచ్చరించెను.) సాక్షి—ఒక సేనలో నుండవలసిన సంఖ్య తగ్గగానే కొత్తవారిని సేనలో చేర్చుటకు కొంతమంది పైనికులను పంపెదరు. వారుపోయి కొత్తవారికి బోధించి సేనలో చేర్పవలెను. అట్లు వారుబోధించినను ఎవ్వరును చేరనిచో పున్నంతమందియే పుండురు. సేన మరాఠ్ సేనలో కల్లులుగా నున్నను సేనలో చేరవద్దని ప్రకటించబడిన కరషతములు నాకందినది. దానిని దాఖలు చేసితిని. ఈమూడునుగాక మరి ఏడురిజ మెంట్లవారుగూడ వాకి కరషతములను పంపిరి. ముద్దాయిలు సాక్షిని ప్రశ్నింపలేదు.

సుబేదారు మేజరు జయరాంసింగుగారు ఇంజీరు పదాధిపతి—సేను పైనికులకు వచ్చిన పుల్లెరముల నన్నిటిని మొదట పరిశీలించెదను. యుద్ధము ప్రారంభమైనప్పటినుండియు యిటుల జరుగుచున్నది. ఆగస్టునెల 2,3 వ తేదీలలో 12 కవరులు వచ్చినవి. వానిలో నొకదానిని చింపగా కరషతము దొరికినది. దానిని తక్కిన 11 కవరులను సేనాని కిచ్చితిని. సేనలోని మహమ్మదీయ యుద్ధోగుల పేరు నాకవరులువచ్చెనని. సాక్షి చెప్పెను. ఈసాక్షినిగూడ ముద్దాయిలు ప్రశ్నింపలేదు.

అజిజుద్దీను మరపుద్దీను, (115 వ పదాధిపతి) ను బేదారు గారు—సుబేదారు మేజరు జానునెలలో నెలపుమీద వెళ్లి నండున సేను ఆపని చూచితిని. 10 కవరులు జాలెనెలలో వచ్చినవి. వా సేనలోని మహమ్మదీయ యుద్ధోగులలో యిద్దరిటీవల ఫించెన పుచ్చుకొనిరి అని యీ సాక్షి చెప్పెను. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు విచారణ నిలిపిరి. అల్లరి ఏమియును జరుగలేదు.

28 వ తేదీని యిద్దరు సాక్షుల విచారణ జరుగును. పిమ్మట ముద్దాయిలు వాజ్మూల మిచ్చెదరు.

106 వ హజరాసేను సుబేదారు మేజరుగూడ సాక్ష్యమిచ్చెను న్యాయముప్రతిక సంపాదకుడు జస్సనీగారు 9 వ తేదీ ఖిలాఫతుసభ చర్యల సంధికలను దాఖలుచేసెను. మార్పులోగూడిన తీర్మానములు 18 వ తేదీ సంచికలో ప్రకటించబడెను కొద్దమంది పోవునపుడు జస్సనీగారు మహమ్మదాల్ గారిని కరస్పన్స మొనరించిరి.

బాంబాయి పోలీసు డిప్టీకమిషనరు—బాంబాయిలోని యావద్భారత ఖిలాఫతు కార్యాలయమును పరిశీలించుటకు నాయుద్దకు వారంటు వచ్చినది. వెన్వెంబరు 20 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సేను వెళ్లితిని. ఖిలాఫతు నూవర్సెంటు అబ్దులు ఖుసీ గార చట నుండిరి. ఉలేమా లా ఖటావా ప్రతు లేమై నని చట నున్న వా అని నే నడిగితిని. కార్యాలయమున సేమియును లేనని ఆతడ నెను. విశేషమైన వచ్చెనాఅని అడుగ వచ్చినవని చెప్పెను. 2 క్కటి ముఖ్యముగా వచ్చివుండవలెను. అది వచ్చినదా అని అడిగితిని. ఆతడు రాలేదనెను. వానిని గూర్చిన రికార్డువున్నదా అని అడుగ ఆతడు రికార్డును చూపించెను అని సాక్షి చెప్పెను.

మహమ్మదాల్ గారు కూర్చుండియే విచారణకర్తను స్వేచ్ఛి ప్రశ్ని లడిగిరి. మీరు నిలువబడి అడుగవలెనని విచారణకర్త చెప్పెను. తరువాత మహమ్మదాల్ గారు రన్ని ప్రశ్నలను లేచి నిలచియే అడిగిరి.

సాక్షి—ఆరికార్డు దాఖలుచేసినది అది ఖిలాఫతు వాజ్మయ పట్టిక ఫిరేనరి నెల లో 2.40 వ కల్లు వచ్చినది. వానిని ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిలు, మే నెల లో పంపి వెట్టికలు లాపట్టికనుబట్టి తెలియుచున్నది. షేకతాల్ గారు కార్యదర్శియనుటకుబిల్విత మేమని సేను నీగారి నడిగితిని. అతడు తీర్మానముల పుస్తకమును చూపించెను. ఆపుస్తకమును సేను దాఖలుచేసితిని. డాక్టరు కివలూను మహమ్మదాల్ గారు సభ్యుల

నుట కాధారమేమని నేనడిగితిని. ఆపుస్తకమును ముజాఅతి గారు ఫిల్లికి తీసికొనిపోయిరి ఖుసీగారు చెప్పిరి. అని యీ సాక్షి చెప్పెను.

డెయిలీగజెటు రిపోర్టరు టెక్నెందు ముచరదానీ సయ్యద్ మూడుఖాన సయ్యదును సి. వి. డి సబుయినప్పేక్షకులు డోలా రాంపురంచందు విలాలు రామచంద్రగార్లు రిపోర్టులను దాఖలు చేసిరి. పూనాసభకు 3000 మందివచ్చిరి. వారిలో 1500 మంది మహమ్మదీయులు. పూనాలో సేనలుండెను. సభకు పైనికులు వచ్చికోలేదో తెలియదని కడపటిసాక్షి చెప్పెను.

మహా-ముద్దాయి లనందరిని నొక్కచోట నుంచవలెనని మరచివయక పండితులలో నాలోచించుట కనుమతింపవలెనని సేనుకోరగా జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఇంకను ఏమియును తెలుపలేదు.

మేజ- ఇది నాకు సంబంధించిన విషయముగాదు జలులు వ్యవహారములలో సేను కల్పించుకొన వలెదను.

మహ- నా ప్రశ్నను మీ పుల్లెరమును వ్రాసియుంచ గోరెదను. నాకు సాక్షులవాజ్మూలములను వాని ఆంగ్లభాషా తర్జుమాలను యిప్పించగోరెదను.

మేజ- నకళ్లకు రుసుము చెల్లించిన నకళ్ల నిప్పించెదను.

మహ- ముద్దాయి లేమియును రుసుము చెల్లింప నక్కర లేదని సేను వింటిని.

మేజ- అది సరిగాదు,

మహ- (ఏజంటుతో) మీరు సామ్మి చెల్లించి నకళ్లను పుచ్చుకొనుడు.

మేజ- సాఫ్ట్ మేసంతవరకు నేడు సాయంకాలము 5 గంటలకే నకళ్ల నన్నిటిని యిప్పించెదను.

బెల్లారి పండుల విభజనము

గూర్చినతీర్పు

బెల్లారి పంచాయతీ సంఘపు అధ్యక్షు లగు యెచ్. సి. కేల్కారుగారు నై విషయమునుగూర్చి పూనాలోని, మహారాష్ట్ర క్రికెట్ విభముగ నొకలేఖను వ్రాయుచున్నాడు.

అయ్యో,

బెల్లారి పంచాయతీ సంఘమునుగూర్చి ధర్మవరం గోపాలాచార్యులవారి సంతకముతో 19 వ తేదీ సోమవారం హిందూ పత్రికలో నొకలేఖను సేను జూచియుంటిని. అందు గోపాలాచార్యులవారు, పంచాయతీసంఘముబెల్లారి ప్రజలను రెండువారములలోపల బెల్లారిజిల్లాను కాంగ్రెసుసంఘములో చేర్చుకొనుట ను గూర్చి వ్రాత పూర్వకము గ నభిప్రాయముల వెలుపగోరెని వ్రాయుచు, బెల్లారిని మిగిలినమూడు దత్తమండలములనుండి వేరుజేయగూడదనియు, మృదానరాష్ట్ర యసంఘము క్రిందినుండి వేరుజేయగూడదనియు వ్రాయుచున్నాడు. ఈవిషయమై అపోహ లేమియు గలుగకుండ నేసికొనిసంగతుల దెల్పెదను. బెల్లారిపంచాయతీసంఘముయొక్క తీర్పురకా స్యముగ నే యున్నది. దానిని పరిష్కరించుటకై కార్యచరణ సంఘమువారికి పంపబడినది. ఒకవేళ తీర్పులో బెల్లారిపండులము వారు స్వపండులమును గూర్చి యొకగ్రీవముగ నొక్క మాట జెప్పటకై వీలుగలుగజేయవలెనని సలహానిచ్చియున్నను, పంచాయతీసంఘమువారు బెల్లారి తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘములో గాని లేకున్న వారు గుడత్తమండలములు గల విప్రత్యేకరాష్ట్రీయసంఘముగ నుండుటకు గాని గమనించి యుండలేదు. ఇది యొక త్రొత్తతీర్మానము. భాషాభివృద్ధి ముగ రాష్ట్రవిభజనముప్రకారము యిది యేకారణముల చేతను నిబబనేరదు. ఇప్పుడు వచ్చినవచ్చు బెల్లారిజిల్లాను కర్ణాటకరాష్ట్రీయ సంఘము క్రింద జేర్చవలయునా లేక ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘముక్రింద జేర్చవలయునా యనియే ఈ విషయమున తీర్పునుగూర్చిన విషయములు దెలుపకుండ నే నొకసంగతిని జెప్పెదను. ఈ విషయమై పంచాయతీ సంఘమువారు సాఫ్ట్ మేసంతవరకు ఉభయరాష్ట్రీయసంఘములకు సంబంధించిన విషయములను సమన్వయము జేయవలెననించిరి.

ఇట్లు,

(సు) యెన్. సి. కేల్కారు,

బెల్లారి పంచాయతీ సంఘాధ్యక్షుడు.

నిర్దుష్టముగ తియ్యుచేయుటకై రాష్ట్రీయ బౌద్ధములు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో వారకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఆంగ్లభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 13, హారిస్ రోడ్, హంటంగోడ్, మదరాసు.

పట్టిమ కృష్ణాజిల్లా సంఘము.

దేశంబు నెలలలో ఆహార్యుదాహారు నగరములో జరుగ నున్న దేశీయ పునఃసంస్థాపన (1) రైజవాద తిరుపతి తాలూకా కలసిన నియోజక వర్గమునుండి గ్రామ (2) గన్నవరం నా జిల్లా తాలూకా కలసిన నియోజక వర్గమునుండి గ్రామ (3) సందిగామ తాలూకానుండి గ్రామ ప్రతినిధులు ఆయా నియోజక వర్గములలోని గ్రామ పట్టణ కార్యకర్తల సమన్వయము చేసి బడవలెను.

అక్టోబరు 1 వ తేదీలోపల యాజిల్లాలోని కార్యకర్తల సంఘముల సభ్యుల పూర్తిజాతి తయారు కావలసియు న్నుది గ్రామసంఘములనుండి సభ్యుల పేర్లుగాని వాడవలెను చందా మొత్తములు గాని పూర్తిగా వచ్చియుండలేదు గ్రామసంఘ కార్యదర్శులను జిల్లా సంఘసభ్యులను ఫిర్యాదు ప్రచారకులను వై విషయములు గమనించి వెంటనే గ్రామసంఘసభ్యుల పేర్లను నాల్గవంతు చందాలను వెంటనే జిల్లా కార్యస్థానము నకు పంపవలెను.

ప్రతినిధిగా వెళ్లవలచుకొనిన ప్రతి ఆధ్వర్యము కట్టించి నమోదాను పూర్తిచేసి రు 2-0-0 ల రుసుముతో అక్టోబరు 10 తేదీలోపల జిల్లా సంఘకార్యదర్శికి పంపవలెను. (1) పేరు, చిరునామా (2) తండ్రి లేక భర్త (3) వయస్సు లో సభ్యుడు (3) తాలూకా (గ్రామ) వయస్సు (4) పలము లేక మతము (2) వృత్తి (5) స్త్రీయ, లేక పురుషుడా (6) తాను కోరు నియోజక ప్రదేశము (గ్రామ) నెలసంఘములో సభ్యుడో ఆసంఘములో మరి యిద్దరి సభ్యులు సంతకములు (గ్రామ) తన సంతకము. నమోదానుపాలను జిల్లా సంఘ కార్యదర్శికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఏజాతీయోప (గ్రామ లేక పట్టణ) సంఘమునందు సభ్యులు కాకపోయినగాని సంచల్యులైనచో (0-ర-0) చెల్లింపబడినందుగాని దరఖాస్తు నిరూపణ సంతకము లేకుండాగాని దరఖాస్తుతో పంపవలసిన రుసుమును చెల్లింపని కారణమునగాని దరఖాస్తు నిరాకరింపబడును. నిరాకరింపబడిన విషయము ఉత్తరము మూలమున ఆధ్వర్యికి తెలియబరచబడును.

నిరాకరింపబడిన దరఖాస్తుదారులు అక్టోబరు 20 తేదీలోగా జిల్లా కార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి మరచిపోసికొనవచ్చును. కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు సమన్వరించి, సరియైన ఆధ్వర్యుల జాబితాను 1 వ నవంబరులోపల ప్రచురింతురు.

ఎన్నికలు నవంబరు 10 వ తేదీన కార్యకర్తల సంఘము దు ప్రతిగ్రామము లేక పట్టణమునందు జరుగును. ఎన్నిక ఫలితములు 20 వ నవంబరులోపల ప్రచురింపబడును.

దోర్బల శేషాద్రిశాస్త్రి.
కార్యదర్శి.

ఆంధ్రాయుక్తేద వైద్యులందరి, ధృవీయసమాజేశము ఏలూరు:— మండలికంఠేత సంఘములగు నిధిసమితి స్థాయి సమితి విద్యార్థిసమితి సమాజేశములు మాజీటి స్వయంశాసన మూర్తి పరభద్రరావు గారి ధర్మవైద్యశాలనుండి 5-10-21 సం. బుధవారమునందు ప్రారంభము. 1 నిధిసమితి - మండలికం ధర్మమును స్థాపించుమాన్యుల నాలోచించుట ఆసంగములగునితర విషయములు 2. స్థాయిసమితి - మండలికాదానవ్యయములగు ర్పిన్ని, నిధిలభాగతాయుక్తేద వైద్యులమేళనము ఆంధ్రదేశ మందెప్పుడు జరుపుటగుర్పిన్ని చుట్టియు ఆనవనకునితర విషయములు. 3 విద్యార్థిసమితి - విద్యార్థిసమితిలగుగర్పిన్ని ఆదాయవ్యయములగుగర్పిన్ని ఆనవనకునితర విషయములగుగర్పిన్ని వైమోదగుంథములు విషయములు విచారించుటకు మూడు సంఘముల సభ్యులందరు తప్పకగూడవేరొస్తామిటము. రాజా లనివారు అభిప్రాయములను నచ్చువారు పేర్లను సమాజేశము మున కొకవిషయమునందు చేరుకట్టు పంపవలయును. — మైదాన మార్గనారాయణమూర్తి, నిధిసమితి మంత్రి, కాకినాడ. ములుగు రామలింగయ్య తెనాలి, స్థాయిసమితి మంత్రి. ప్రతివాదిభయం కరం కృష్ణమూనార్యులుగారు ఏలూరు, విద్యార్థిసమితి.

తెలిపిలానము:— "కృష్ణాజిల్లా" పత్రిక.

శేటంబుమంగళ మూలికలు పాగ్గూర్లవైద్యవర్గము లకు కాలసిన సకలవిధ ఔషధములను తిరుగుబాటు మానెట్ల దొరుకును. సకలవిధ కాగ్గీర్ ఆయిల్ బిడెలకు ఉపయోగము ఆహారములు మొదలగునవి మానెట్ల స్థానము ఉన్నవి నితరములకు వ్రాయవలెను. (8188)

V. M. ANNAJEE & Bros,
Wholesale & Retail Chemists & Druggists,
2/200 MINT STREET, MADRAS.

క్రికెట్ సభ్యులు!

బొంబాయి స్పాల్స్ క్లబ్

స్పాల్స్ క్లబ్!

నెం. 40, 41, 42, రత్నబజారురోడ్డు, జార్జి టౌన్, మద్రాసు

చీరలు, రవికలు, రంగులు, కంబళ్లు, రత్నకంబళ్లు, పసుపులు, తలగడలు, పట్టు, నూలు, ఉన్ని మొదలగు పాత్రలు, చిల్లాడలు, తేలగట్టు ఉయ్యలలు, బొమ్మలు, పిల్లల బిళ్లకాపెట్టు, ఇతర వాటిగా నాటు రకములు, కోటు, సారముట్టు, మొదలగు మాదిరిలు, స్ట్రీటు ట్రంకులు, ఇనప్ప ట్రంకులు, ఆఫీసు నువ్వుల వస్త్ర రకములు, వైన వేసుకొను సవి మావర్త ఆ టేక్ గింనుకొను వైకము పెట్టల కాన్వాసు కేసులు, బ్రీపుసంకులు అంగవస్త్రములు, దోవతులు మొద విభవిధ వింతయైన మొదలగునవి నలువిధ సాదిరిలలో మా యొద్దగలవు. బగునరి ఆ టేక్ మాదరిలలో మా వద్ద మాదిరిలలో ఉన్నవి. వాటియొక్క వివరములు తెలుపుటకు నివటించు చాలను. సిద్ధముగా ప్లావలో నున్నవి.

సకల జనుల సౌకర్యము, వారియొక్క లాభమును దొరికించి ఈ మాతన ప్రాంబీని తెలియిస్తున్నాము.

బెంగళూరు, కంచి, కాశీ, భువనగిరి, నేలం, మలబారు, అహమదాబాదు, బొంబాయి, కలకత్తా, పునా, కరారి మొదలగు స్థలములనుండి మా, చురియు హిందూ దేశమునందు ఇంకను చురిగొన్ని ఇతరస్థలములనుండియు వారి వారి అంత నుకు తగింట్లు వుపయోగించునట్లు వెండి మొదలైన ప్రయోజనములలోనున్న వుపయోగించునట్లు తగిన సరిగ్గ పట్టు నూలు జుట్ రకములను రప్పించి, స్టాకు చేసియున్నాము. ధరన్న సరసముగా వుండును.

త్వరితము. కొద్దిపేర్లుమాత్రమే గలవు
నూటికి రూ 30 లు లాభము
The Kistna Sugar Works Ltd
ది కృష్ణామంగర్
మిక్స్ (లిమిటెడ్)
చుచిలీపట్టణము.

(1918 సంవత్సరం ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్ట్ ననుసరించి ఇకాన్వోరేటు చేయబడినది.)

మూలధనము రూ 5,00,000
పేరు 1-కి రూ 50 ల చొ. న 10,000 ల
వాటాలుగా విభజింపబడినది.

సామ్యచెల్పించే వద్దతులు

వాటా 1-కి రూ 10 లు చొ. న దరఖాస్తుతోనున్న వాటా 1-కి రూ 15 లు చొ. న అట్లాటుమెంటు అయినపిదప యున్నా, తక్కినది రెండు వాయిదాలక్రింద వాయిదాకు వాటా 1-కి రూ 12-3-0 చొ. న యున్నా చెల్లించవలసి యున్నది.

ప్రొగ్నెస్

స్వాత్వరీ కట్టడములపని ప్రారంభమై జరుగుచున్నది. యంత్రములకు అర్హుల పంపబడియున్నది. యంత్రములు దేశం బరునెల ఆ ప్రాంతములనుండి దిగుమతియగును. స్వాత్వరీ (యంత్రాలయము) బ.దరులో కట్టబడుచున్నది. త్వరలోనే పూర్తిచేయబడును.

ప్రగ్నా—పూర్తి వివరములను గోరువారు ప్రాప్తెక్స్ వగైరాల నిమిత్తము యీ దిగువ అగ్రస్థుకు వ్రాసిన బడయగలరు.

అగ్రెస్:—నెం 11 రు తపాలాపెట్టె (8187) చుచిలీపట్టణము

"గొప్ప మార్పు"

అయ్యభాగవతమందు యాదీనల చేయబడిన మార్పు ప్రకారము ప్రతిమనుజుడూనూ లైసెన్సు లేకయే సాధారణ మయిన కట్టులు కర్తవ్యతాగ్ధనయి ఉంచుకొనవచ్చును అట్టి కట్టి చేతికట్టుకుండు ఇముడ్చబడి బహు అందముగాను చేతిక తేలిక గాను ఉండుట్లు మా దేశమున తయారు చేయబడి న్నకేశ "కట్టి కట్టులు" అను పేర వికయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఒకటి తెప్పించి మాచినయెడల దాని ప్రయోజనము విశేష తెలియును. కావలసినవారు:

ఈ క్రింది చిరునామాదారునకు వ్రాసిన దొరకగలవు. కొలదిమాత్రమే గలవు గనుక త్వరితపడి వ్రాయును.

వెదక త్రికట్ట 1-కి రూ 1-8-0; చిక్కి త్రికట్ట 1-కి 5-8-0 దీనిని కట్టులు కొనువారికి ఒక కట్ట ఉచితముగా నీయబడును.

మలయవారు ఆర్డరుతోనహా ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు గా పంపవలెను.

పోస్టేజి వసయరా ఖర్చులు కొనువారు భరించవలయును.

మాతం శెట్టి కృష్ణారావు,
బెజవాడ. (8079)

పాత్రపు వెంకటాచల వండితుల
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధమగు
లోకామయవార
కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగుకాశియగు దివ్యవధమగు కేశాచి లేదని ధారాళముగా చెప్పవచ్చును. పిటిల్లో అక్షరకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు. గావున ఆవుడు పుట్టిన కిక్కురు మొదలుకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కడూను సుపయోగములేక నీయించవచ్చును. ఈ మాత్రలు 8 నుండి 1 క రకు. తాలూకములో గాని లేక కట్టికోటి లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చి పడిల మందము అజీర్ణము మలబద్ధము చితి ధ్వరము భ్వరము మలేయియాభ్వరము శీతము వాతము, దగ్గు, పడికము నరముల నొప్పి బల

హీనత ఇంపు ఎంబా పేరు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధులను దగ్గురకు రానియ్యదు. బబ్బులిగిన వేరే ఉపయోగించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేపోటు మూర్ఛుడే ము సిన గుమస్తాను వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు మూసాస్త్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను నీయించి గుణమును పొక ను చున్నార. 250 మౌరలు ౫0 సీసా 1-కి నెల రు 0-4-0 ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్టేజి 0-4-0 ఒకసీసాకి. 6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్టేజితో రు 1-8-0

12 సీసాలు " " 2-18-0
25 సీసాలు " " 5-8-0

అన్ని దుకాణములందు దొరకును
శ్రీ శీతారామవైద్యశాల

(201-594) మైసూరు
కంటి నిలాకను— మండిట్ సైమాకు.

మేలగు పాంతుక కలములు (1514)			
బ్లాక్ బర్డు	8.0-0	నవట్లూరు	205 2-8-0
చాపి	4.8-0	"	200 2-0-0
బాటకమాన్సు	7.0-0	బాటకమాన్సు	2-9-0
కెండి పిక్చు	0-18-0	నానా క్రికెట్	0-2-0

గిరి (అగర్టు), పేనెనవర్తి, పిట్టి కోట, మైదానము.

విజయం కావలెను.
చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం, పల్నెరిజిల్లా లలో ప్రతిముఖ్యపట్టణమునందును భీమాకం వెనెకి వాటాదారు లను చేర్చుటకు విజయం కావలెను. రోజుకు 1 గంట పనిచేసిన 1 నెలకు రు 50 లు సంపాదించవచ్చును. బహుళకు ఒక అలా స్టాంపును పంపవలెను. (8188)
D. A. C/o Post Box No. 287, MADRAS.

పనాపడిన స్పాల్స్
రత్నహీనతన రత్నముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టు యందు పేరెన్నిక గాంచినది ధర 1-12-0
ఇండియా సిలోకొనందు ఎచ్చుకొననను తపాలాఖర్చు వుచితముగా పంపబడును. (8978)

విజ్ఞానము పి. డి. సావంత్.
నెం 144 భవనవాడి బొంబాయి.

పన్నులభారము

అద్దంకి శేషగిరిరావుగారిచే వ్రాయబడినది.

పన్నులభార మన పన్నులమూలమున ప్రజలకు పన్ను రాబడులు తగ్గుటవలన వారికి కలుగునిబ్బందియని తెలియవలయును. ఈ భారము ఏదేశమందైనను తక్కువగా నున్నదా, హెచ్చుగానున్నదా యను సంశయము చర్చింపవలసినదైనప్పుడు వైదేశములలో సరిపోల్చి చూడవలయును. ఇట్లు సరిపోల్చుటలో కొన్నియంశములను ముఖ్యముగా గమనింపవలయును. ఏటిలో కొన్నిటిని పదవిధననుయమున యధార్థమున కనుగొనవలయును. ఆయంశము లేవన:-

(1) దేశముయొక్క ఆదాయము తక్కినయంశములలో అనగా జనసంఖ్య మొదలగువాటిలో రెండుదేశములు సమానముగా నున్నచో, దేశాదాయము హెచ్చుకొలదిని పన్నులమొత్తముగూడ అదేరేటునగాని, అంతకన్న హెచ్చురేటునగాని హెచ్చుచున్నను. (2) సరాసరిని దేశములోనుండు మనుష్యులలో ఒక్కొక్కనికి వచ్చు ఆదాయముగూడ పరిగణింపవలెను. ఒకదేశపు ఆదాయము మరొకదేశపు ఆదాయములో సమానముగా గాని, హెచ్చుగా గానియున్నను, జనసంఖ్య హెచ్చుగానుండుచో దేశములోనున్న మనుష్యులసరాసరి ఆదాయము చాల తక్కువగానుండవచ్చును. అట్టితరీ ఆదేశములోపన్నులరేటు తగ్గియుండవలయును. ఎందువల్లననగా, ఆదాయము తగ్గుకొలదిని పన్నులచెల్లింపు కత్తి ద్వీగుణముగా తగ్గిపోవును. నూరు రూపాయలు రాబడిగలవానికి పదిరూపాయలు పన్ను వచ్చినప్పటికంటే పదిరూపాయలు రాబడిగలవాడు ఒకరూపాయ పన్ను వచ్చినప్పుడెక్కుడు కష్టముండునని మనకందరకు తెలిసినయంశమే. (3) ఏదేశమందు ఏదేని ఒకకులమువారివైగాని, ఒకవృత్తివైగాని యొక్కడు పన్నులు పడుచున్నట్లైన, ఆదేశమందు, తక్కినివిషయములలో వైదేశములలో తూగుచున్నను, పన్నులభారము మొదటి తెలియవలయును. (4) ఏదేశములో పన్నులు వసూలు చేయుటయందును, ఖర్చు పెట్టుటయందును కూడిక యుండదో, అనగా ఏదేశములో పన్నులవసూలుచేయుటకు చాలసామర్థ్యము వెచ్చింతురో, ఏదేశములో పన్నులవసూలు చేయవలసినవి దాగ్ధివృద్ధికోరకు, ఆరోగ్యాభివృద్ధికోరకు వెచ్చింపక చాలభాగమును సైన్యమువై, నౌకాదళమువై వెచ్చించుచుండుచో ఆదేశమున పన్నులభారము మొదటి తెలియవలయును.

ఈవిషయముల నన్నిటిని పరికించి హిందూదేశమున పన్నులభారము ఇతరదేశములలో సరిపోల్చిచూచిన తక్కువగానున్నదా? హెచ్చుగానున్నదా యను సంశయము గమనింపవలయును.

(1) యధార్థార్హస్వము హిందూదేశముయొక్క ఆదాయము 600,000,000 సవరణ లుండు నని పరిగణింపబడెను. అప్పుడు బ్రిటిషువీవుల ఆదాయము 2,800,000,000 సవరణ లుండునని యొచింపబడెను. అనగా బ్రిటిషు వీవుల పరిమితిలోను, జనసంఖ్యలోను హిందూదేశముకన్న చాల తగ్గి యుండియు, ఆదాయమున హిందూదేశముకన్న నాలుగు రెట్లెక్కుడుగా నున్నట్లు తేలుచున్నది. ఇట్టి సమయమున హిందూదేశపు పన్నులు బ్రిటిషు దేశపు పన్నులలో నాల్గవంతుకు తగ్గియుండవలయును. కాని హిందూదేశపు పన్నులు బ్రిటిషుదేశపు పన్నులలో కొంచెము తక్కువగా నగుచున్నవి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు రాజ్యాంగ చక్రమును నడపుటకు ప్రజలనుండి 200,000,000 సవరణలను అనగా, దేశాదాయములో పద కొండవంతుకు కొంచెము తక్కువగా వసూలుచేయుచుండ హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు హిందువులనుండి 83,000,000 సవరణలను, అనగా దేశాదాయములో నేడవపాలును మించి రాజ్యాంగఖర్చులకై వసూలుచేయుచున్నారు. రాబడి తగ్గిన కొలదిని పన్నుల చెల్లింపు కత్తి ద్వీగుణముగా తగ్గుచుండుచో పన్నులరేటును తగ్గింపవలయును. హిందూదేశపు ప్రజలపై బ్రిటిషుదేశపు ప్రజలకన్న నెక్కుడు బరువు తేవడం చేయవలెనన్న, దేశపు రాబడిలో పదునాలుగవంతు, అనగా ఇప్పుడు వసూలుచేయుచున్నదానిలో సగము వసూలు చేయవలయును.

(2) వైస ఇంగ్లాండు దేశమున దేశాదాయములో పద కొండవంతుకు పన్నుల మూలమున వసూలుచేయుచున్నప్పుడు, మన దేశములో పన్నులవసూలుచేయుచున్నప్పుడు ఏదేనివలె నని చెప్పితిమి. ఇందులకు కారణమేమనగా, హిందూదేశపు మొత్తపు రాబడి బ్రిటిషుదేశపు రాబడికంటే తక్కువగా నుండుటగాని హిందూదేశపు జనసంఖ్య హెచ్చుగుండుచో బ్రిటిషువీవులలో సరాసరిని మనిషి ఒకటింటికి సంవత్సరమునకు రూ 750 ఆదాయము వచ్చుచుండ హిందూదేశమున రూ 36 మూత్రమే

తేలికది. ఈ విషయమునుగూడ పరికించిచూచిన మనదేశాదాయమునుండి పన్నులవసూలు చాల తగ్గింపి పన్నుల వసూలుచేయవలెను.

(3) హిందూదేశములో పన్నులభారము ప్రబలందరివైని అన్నివృత్తులవైని సమానముగా హెచ్చుచున్నదా? యనునంశమును గమనింపవలయును. వ్యవసాయము దేశములో మూడు వంతుల ప్రజలకు ఆధారభూతమైయున్నది. దొరతనమువారికి భూములనుండియు నాదాయము అన్నిటిని మించియున్నది. ఈ భూమిపన్ను అన్నిరాజభానులలోను ఒకేవిధమున లేదు. రైతువారి భూములనుండి వారతనమువారెక్కుడు రేటున పన్నులు వసూలుచేయుచున్నారు. జమీందార్భూములపైనున్న పన్నును కార్యకర్తలూ హెచ్చింపవలెనని వాటిరేటు చాలతక్కువగా నున్నది. ఇందులకు దొరతనపుఖర్చులు హెచ్చుచున్న కొలదిని బీదరైతులపై, తదితరవృత్తులపై పన్నులభార మెక్కుడుగా నున్నది. మనదేశములోగూడ పన్నులభారము న్యాయముగాను, అందరి పయి సమానముగా భారముండునట్లు చేయవలయు. నక్కజమీందార్ భూములపై పన్నును హెచ్చైన చేయవలసి యుండును. తక్కువ రైతువారి భూములపైనున్న పన్నులను తగ్గించి కార్యకర్తలూ హెచ్చింపవలయును. (4) దేశములో పన్నులు కూడికగా వసూలు బాగైతగా ఖర్చు పెట్టుటచున్నచో యను సంశయము మనమిప్పుడు చూతూ ఏ దేశమందైనను పన్నులు కూడికతో వసూలు చేయవలెనన్న, పన్నులను వసూలు చేయుటకు సాధ్యమైనంత తక్కువధనమును వెచ్చింపవలెనన్న, పన్నులసంఖ్య తక్కువగా నుండవలయును. ఈ సంఖ్య మనదేశములో భూజంతుకు హెచ్చుచున్నట్లు తోచుచున్నది. పన్నులసంఖ్యను తగ్గించి, సాధ్యమైనంత చుట్టుకు ఆమెరికాదేశమువలె పరీక్షింపవలసి విధించుట (Indirect taxation) మంచిదిగా తోచుచున్నది. ప్రస్తుతము పన్నులలో చాలాభాగము పన్నులు వసూలుచేయు (Collectors) ఉద్యోగిగలులకింద వ్యయమగు చున్నట్లు కానవచ్చుచున్నది. ఈ వ్యయము 28,000,000 సవరణల మించి యున్నది. దాదాభాయి నౌకాదళాని కాలమునుండియు గూడ నీ వ్యయమున తగ్గింపుడని ప్రజలు దొరతనమువారిని పోరుచున్నను, మాంటేగు షెమ్సుఫర్డుచట్టమును ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు పూర్వమే సిబిలు ఉన్నత ఉద్యోగిగలుల వేతనములు హెచ్చింపబడెను. మిలిటరీధనములో 40,000,000 సవరణలకు వైగా సైన్యముకింద వెచ్చింపబడుచున్నది. యధార్థార్హస్వము 21,000,000 సవరణలమూత్ర ముండెడిది. 1913-14లో సైన్యము నకును, నావికాదళమునకు గలిపి జపానుదేశము 13,000,000 సవరణలను, ఆస్ట్రేలియాదేశము 2,500,000 సవరణలను, కనడా 1,500,000 సవరణలను మూత్రమే వెచ్చించుచుండ, ఆంగ్లరాజ్యమువై నాధారపడియున్న హిందూదేశము, ఆంగ్లబలముచే రక్షింపబడుచున్న హిందూదేశము, వాటన్నిటికంటెను మించిన ద్రవ్యమును ఆర్జితముచేయునై మూత్రమే వెచ్చించుచున్నదనుట భావ్యముగా గానబడదు. సైన్యముకింద ఎంత ఎక్కువ ధనము వెచ్చమగుచున్న అంత భారము హెచ్చునను విషయమందరకును తెలిసినయంశమే అధికముగాదేశమున కిది అనిష్టకరమని (unproductive) తలంపబడుచున్నది. ఈ ఖర్చులన దేశముయొక్క ఆర్థికకత్తి తగ్గి, దేశములో ఉత్పత్తి తోడ్పడక, పన్నులభారమును మెండుచేయును. గ్రేటు బ్రిటనుదేశకందరక్షాదళమై నూటికి 15 వంతులు మూత్రమే దేశాదాయమునుండి వెచ్చించుచుండ, హిందూదేశాదాయములో నూటికి 45వంతున దేశసంరక్షణకోరకు వెచ్చింపబడుచున్నది. ఈ వ్యయ మెక్కుడుగుటవలన పన్నులభారమును తగ్గించి విద్యాభివృద్ధి, పరిశ్రమాభివృద్ధి, ఆరోగ్యాభివృద్ధి మొదలగు నాటికోరకు చాల తక్కువ వెచ్చింపవలసినవచ్చుచున్నది.

మనదేశములో ఒద్దకు నూర్గురు మనుష్యులకు సంవత్సరమునకు రూ 45 మూత్రమే వెచ్చింపబడుచున్నది. జపానుదేశములో రూ 260 యున్న, గ్రేటుబ్రిటనులో రూ 680 యున్న, ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో రూ 2,700 యున్న, కనడాలో రూ 1670 యున్న సంవత్సరమునకు 100మందివిద్యకు దొరతనమువారు వెచ్చించుచున్నారు. పాశ్చాత్యమాభివృద్ధికి మన దొరతనము బహుస్వల్పము ఖర్చుచున్నారు. ఆరోగ్యాభివృద్ధికిగూడ మనదేశము అన్నిదేశములకంటెను సహసాంశము తక్కువ ఖర్చుచున్నది. ఇందులకు పన్నులభారము తగ్గివున్నను ఉన్నతోద్యోగుల కిచ్చు వేతనములవలన పన్నులభారము హెచ్చుచున్నది. ఈ బ్రిటిషుసామ్రాజ్య మంతయు ప్రభావవంతికి సంవత్సరమునకు 5,00 సవరణలు వేతనము. ప్రపంచమంతటాను ధనవంతమైన ఆమెరికాదేశపువెసిడెంటుకు 15,000 సవరణలు.

ఆస్ట్రేలియా, యునైటెడు క్షమిజిఆఫ్రికా, కనడాగవర్నరులకు 10,000 సవరణలు- హిందూదేశపు వైసరాయగార్కి 16,266 సవరణలు, మదరాసు, బొంబాయి, బంగాళాగవర్నరు లొక్కొక్కటికి 8,000 సవరణలు.

ఇందులకు మనము గ్రహింపవలసిన దేమన, హిందూదేశమున పన్నులభారము న్యాయముగా మండవలె నన్న, పన్నుల భారమును తగ్గింపవలయును. ఇందుకు చేయవలసిన దేమన (1) దేశాదాయము ప్రవాదాయము హెచ్చుతేయుట. దేశములో విద్యాభివృద్ధిని తేయుటవలనను, పరిశ్రమలను వైదేశపుపోటీలనుండి గానాడుటవలనను దేశాదాయము హెచ్చును. (2) పన్నుల విధానమును మార్చి అందరివైని సమానముచేచి హెచ్చునట్లు చేయుట. (3) దొరతనమువారు వసూలుచేయుటలో సత్తాను సామర్థ్యము రద్దుచేయుటకుండుట. (4) అట్లు చేసినసామర్థ్యంలో సాధ్యమైనంత తక్కువదేశరక్షణకును, ఉన్నతోద్యోగులకిందను, వెచ్చించి, చాలభాగమును, దేశయ విద్యాపారిశ్రామికాభివృద్ధిలకు పయోగింపవలయును.

పశ్చిమాంధ్ర మండలములలో కలవు

పశ్చిమాంధ్ర మండలములలో కొంతకాలమునుండియు కలవు విస్తారముగనున్నది. ఈ సంవత్సరారంభమునుండియు తన్ని వారణమార్గములు అవసరమైనచోట్ల ఏర్పరుపబడినవి. బెల్లారి జిల్లాలో జూలై 18 వ తేదీతో అంత్యమయ్యెడి వారమునాటికి 14684 మంది కలవునుండి నివారితరైరి. ఆమాసాంతమునకు కొంతవృద్ధిమడుటచే సంఖ్యతగ్గెనుగాని అగష్టు 20వ తేదీనాటికి మరల నెక్కురైరి. అప్పటినుండియు సెప్టెంబరు 17 వ తేదీనాటికి సంఖ్య 15569 కి హెచ్చెను. కాస్త తగ్గవమడగానే పాపము అదనబడి యొక్కడకాదోయని చెప్పి వాలాలకు వెళ్లెదరు. ఇంతలో వర్ష ముగిసిపోవును. అప్పుడు మరల నీకపు నివారణ పనులకు వచ్చెదరు. అధికారులు సయితము నివారణకురగిన యేర్పాటులు చేయుటకు వర్ష సేపప్పుడుకొనిది తెలియకపోవుటచే కష్టపడుచున్నారు.

ఈమాసారంభమున బెల్లారిజిల్లాఅధికారులు 6 మైళ్లదూరములోనున్న కొలగల్లులో నివారణనుల నారంభించిరి. నౌకా గ్రామములో నిదనరకేవలచేయుచున్న నిమరియకటి కురువలిలో ప్రారంభింపబడును. రాబదిలో నొకటి 24 వతేదీ ప్రారంభింపబడెను. ఈవిధముగ ప్రభుత్వమువారు వీలైనంతవరకు నివారణ కార్యముల సలుపుచున్నారు. ఇప్పుడున్న యాస్థితిలో వర్షములే మరియవన్న యెడల, 1876-78 సంవత్సరములలోని కలవురాగలదు. అధికారులంతటికీతీ నెమర్చుటకుగూడ సిద్ధముగనున్నారు. అవసరమైనపుడు నివారణ కార్యమును వృద్ధిజేయగలరుటకానీ అడ్డాన్సులు బెల్లారిజిల్లాలో యాదనరకే 2 లక్షల రూపాయ లీయబడినవి. అనంతపురంలోగూడ కష్టముగనే యున్నది. నివారణమార్తము అనుకూలముగనున్నది. కన్నూలులో నింత విషమస్థితి లేకున్నను అచటగూడ కలవు ముక్కువగానే యున్నది. (మద్రాసు మెయిలు)

శుద్ధస్వదేశ వస్తునిలయము.

చాలమంది మా ప్రకటననుచూచి సామానులను వి. పి. గా బంపియున్నారు. వందలకొలది రూప్యముల సామానులు చేరినవి. చేరినవానియందనుపయోగమైన వస్తువులను గలవు. ఇకముందు అర్జరుపొందకను వి. పి. గ వస్తువులను పంపిన తీసికొనబడవు. ధరలకు సమూహాలను పంపిన కావలసినవాటికి వ్రాసి తెప్పించుకొనబడును.

కె. నాగేశ్వర రావు.
శుద్ధస్వదేశ వస్తునిలయము.
6, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

మోహిని తైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

తామర తయిలము

రాజా లాటిగల దబ్బలో ఉండును. వెల 0-6-0.

అమృతాంశనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

కేలాభతు రాయబారము

లాయనబార్నిగారి భార్య

వీధినిగారి యభిప్రాయములు.

(వీధినిగారి క్రాంతికి.)

కేలాభతు రాయబారులు గుంటూరు నుండి మునుపటి కేలాభతు రాయబారుల వారసులుగా...

ఇదిగో వీధినిగారి కేలాభతు రాయబారుల గుంటూరు వచ్చినందున...

లాయనబార్నిగారు.

ఈ విషయమును ముఖ్యముగా మునుపటి కేలాభతు రాయబారుల...

ఇదిగో వీధినిగారి కేలాభతు రాయబారుల గుంటూరు వచ్చినందున...

ముస్తఫా కెమల్ సామా

కేలాభతు రాయబారుల గుంటూరు వచ్చినందున...

కేలాభతు రాయబారుల

మునుపటి కేలాభతు రాయబారుల గుంటూరు వచ్చినందున...

లాయనబార్నిగారు. ముఖ్యముగా కేలాభతు రాయబారుల...

సాక్షాత్తవేదములు.

గ్రీకుల కేలాభతు రాయబారుల గుంటూరు వచ్చినందున...

కాని కేలాభతు రాయబారుల గుంటూరు వచ్చినందున...

కేలాభతు ప్రాముఖ్యత.

మౌనమున మరల వచ్చుచున్నాను. వీధినిగారి కేలాభతు రాయబారుల...

ఇదిగో వీధినిగారి కేలాభతు రాయబారుల గుంటూరు వచ్చినందున...

ముస్తఫా కెమల్ సామా ప్రభుత్వమునకు ముస్తఫా కెమల్ సామా...

రాజ ప్రతినిధిగారి ఉపన్యాసము.

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 28: పంజాబు దేశపు మంత్రులు...

ముస్తఫా కెమల్ సామా గుంటూరు వచ్చినందున...

కేలాభతు రాయబారుల గుంటూరు వచ్చినందున...

వాతావరణ పట్టిక

1921 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 28-వ తేది బుధవారము

Table with 5 columns: Time, Wind Speed, Wind Direction, Temperature, Humidity. Rows include various weather data points.

అన్ని ప్రదేశములలోను వాయుభారము కొంచెము తగ్గెను. దక్కనులో మాత్రము కొంచెము పెరిగెను.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాట్. వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

మలయ చందనము.

గనేరియం అను నెగరోగమునకు తుకారము

విధములేదు. పిడికారితో పనిలేదు. ఎటువైపు, కెటువైపు, అను మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీలకును ముఖ్యములకు కూడ ఇది రాజధము. డబ్బీ 1-కి రెల 2-4-0

1 చందీసి (మలయచందనమున కనుసానము) డబ్బీ 2-0-0 1251

ముతుజోదక

ముతుకూల మున్నగు గర్భాశయ దోషములను బోగొట్టి సంతానము నొసంగు చింతామణి. డబ్బీ 2-0-0

పియూషము

కాఫీ, టీ, కోకోలకు బదులు. మంచినువాసన. గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము. డబ్బీ 0-12-9 గంధర్వపార్శ్వసీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

న్యదేశ హస్తనిర్మిత వస్తువులు.

గట్టి పని! డెల సరసము!!

ప్రకృతమైన ఉత్కృష్ట రేణువులేయివగు చున్న శిల్ప, పెద్దనైపుణ నడచాడట, శేషాకర్తలు, బలైయి కత్తుట, విద్యుత్ విశేషముగా చేసి రేణువులేయివగు చున్న అన్ని నైపుణ యిత్రేడి కప్పుతాళములు, ఇనుప కప్పుతాళములు, ఇత్రేడి యినుము కలిసిన కప్పుతాళములు, మంచి తాళములతో యిత్రో బస్తులేయబడిన యినుపపెట్టెలు వగైరా సామానులు మా కర్మాగారమున రేణు రగుచున్నది. (8081)

దరఖాస్తులు ప పిన ధరలు తెలుపబడును.

వర్తకులకు సరసమైన కమీషన్ నీయబడును.

శంతి చిహ్నము: } బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో.,
"ఇండస్ట్రీసు" } కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు c/o
వెదాపురం. } వెదాపురం. (గోదావరి జిల్లా)

వైద్యరత్న పండిత,
డి. గోపాలాచార్యగారి

రక్తమును కృత్రిమమున
మేనాచార నోపులను బోగొట్టును
అన్ని విధములగు బలహీనములను ఆణిమును
పొందుకొనుటకు మంచిది
గుండెదడను నివారణలేయును
గర్భ కారకములను దరుమును
బాలరకు గర్భిణీలకు నుత్తమము
చనులాలను కృత్రిమమును
మూర్ఖులకు మంచిది
మెదడుకు బలమును గలగజేయును
సరములకు శక్తిని హెచ్చించును
విద్యార్థులకు ప్రాణమిత్రము
ప్రాణశక్తిని హెచ్చించును
తీయకొనుటకు మిగుల మంచిది
కానికొనుటకు అత్యుత్తమము
గుండెకాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును
ఉపిరితిత్తులకు అధికబలము చేయును
ఉబ్బుసకొనుటకు మిగుల మితము
రెల బుడ్డి 1-కి రూ 2-4-0.
ప్యాకింగు పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
కాటలూగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

తంజిలివాసము:—

మండిట్ - మదరాసు.

(2898)

- 1. "బ్రాకు బర్డు" ఫౌంటెన్ పేనా, 12 ct బంగారుపాళీతో
- 2. "హార్మోనీ" " 14 ct "
- 3. "స్పాక్" " 14 ct బంగారుపాళీతో కలది. ప్రత్యేకమైనది
- 4. "వాటరు పెన్" విశేషం" ఫౌంటెన్ పేనా 14 క్యారట్ల బంగారుపాళీకలది. మిక్కిలి నాణ్యము 1-0-0

కలములు వి. పి. గా పంపబడును. వ్రాయునపుడు, సన్నపుపాళీ కావలెనో, ముదురుపాళీ కావలెనో వ్రాయునపుడు మేము మంచికలములను చక్కగా పరిశోధించి చూచిన పిమ్మటనే పార్సలు ద్వారా పంపుచుము కావున, దూరమునం దున్నవారు నమృతము కలిగి బంగారాద్వారా వారికి కావలసిన కలములు తెప్పించుకొనవచ్చును. వలయువారు ఈక్రింది అడ్రసుకు వ్రాసికోవలెను. యమ్. హెచ్. రావు అందు పన్ను, తపాలా పోస్టే నెం. 29, కాకినాడ.

మిక్కిలి వృద్ధులకును యిండియా శేషమునందు మెదడునకు చురుకైన గజుగుట తునుమాంధ్యము వదలకుటకు స్థావరశక్తి హెచ్చుటకును తలవెండ్రుకలు పరిశుభముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతి స్త్రీయును పులిపురుగుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజెస్టర్డ్)

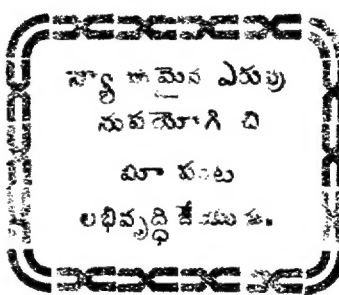
తలవెండ్రుకలకు మాత్రమే సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తిని తలచునెందు కలవు. ముదురు పోగొట్టును. శిశోబలకు పట్టు వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. పరి మెదడు గుటలకు కండ్లకు కలకు మార్చుచును పోగొట్టి మాత్రమే కావలసి కలిగించును. కామినియా ఆయిలు తలచునె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలకున పురుషులకును మెత్తనుండిక మహోపకారము మొనరించినది. ఇది వీని నుపయోగించుచును.

రెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 వి. పి. వార్డు 0-8-0 అణాలు.
మూడుబుడ్లు 2-10-0 వి. పి. వార్డు 0-12-0 అణాలు.
సోల్ ఏజెంట్లు. వి. పి. మణియార్తరు కమిషను రూ 0-2-0 ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అందు తెలివితలు కంపెనీ,
D 126 W 100. 155 జూబ్బావనీడు, కాంచాయి.

మా ప్రత్యేక పు
ఫర్టిలైజరులను

వడ్డు, కెరొక, జొన్నలు,
తెంకాయ, పొగాకు
మొక్కలకు వంటిలకు
వండించుటకు
ఉపయోగింపుడు.

చేపలపొడి యంత్రములచే
తయారుచేయబడిన
చేపల ఎరువు
ఎరుకల పొడి
మొలగు వాటినికూడ
ఉపయోగింపుడు.

ఇండియన్ ఫర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్.

ట్రీచూరు. (మలబార్ కోస్టు)

INDIAN FERTILISERS, Limited.
TRICHUR. (Malabar Coast)

లేక మిసర్సు మద్రాస్ చలమయ్య, ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా ఎన్. జి. కృష్ణాజిల్లాగారు, వార్డర్, వాధురజిల్లా. సి. ఆర్. వాసుదేవరావు, పోస్ట్ వాసుకర్. టి. ఆర్. రాయకు జిన్, శ్రీపెంజుమాద, చెంగల్పుట్టుజిల్లా. ఆర్. బిల్లిగోకాచారి, తిరువార్, తంజావూరు జిల్లా టి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్య, సర్కార్, గాయం, తిరునల్వేటిజిల్లా. 3014

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగవృత్తి హస్తలాఘనము, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము, మండ్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లచేత తమ పాటు విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేకాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామడిచెప్ప ను పుట్టించుట, లేదముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిమైన గజముఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నింపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ మాను చదివిన అత్యుద్యుతులుగా మేజిక్ జేయగలగని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనికల రూ 4-0-0 లు. (2118-688) పి. ఆర్. జవార్దనం వాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతావ్రతములు. 2942
(6) కాశీజిల్లా కందుకు యర్లా మెడికల్ బోర్డుకు ప్రాక్ డిగ్రీలకు నేమిండుటకు రాజకీయ అనువాదము కూతు. పత్రికకర్తలు లేక ముఖముగా ఉన్నాడు. ఆరకు 6 నాణెములనుండి బాధకుడు ఉండెను. ఇప్పుడు అతడు కాకా ఉచితముగా నన్నాడని చెప్పుటకు మిక్కిలి సంకేతము ఉన్నాడు.
జి. భూష్ }
28-9-19 } బ్రజ్ కిషోర్.

DUNCAN STRATTON & Co.

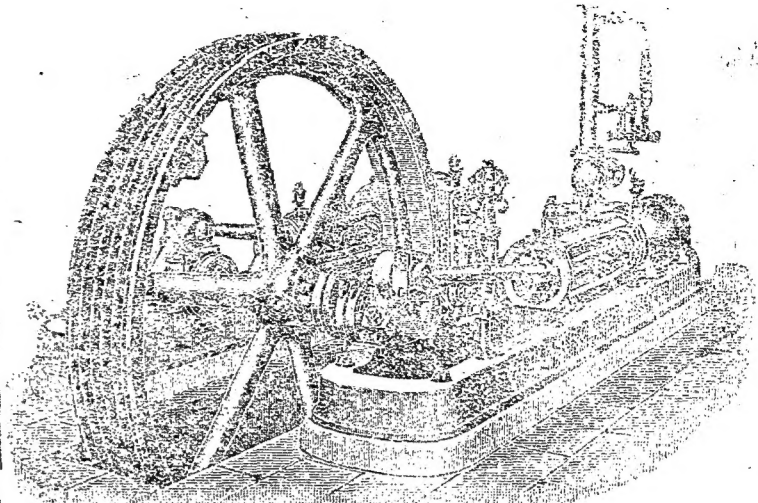
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(2412)

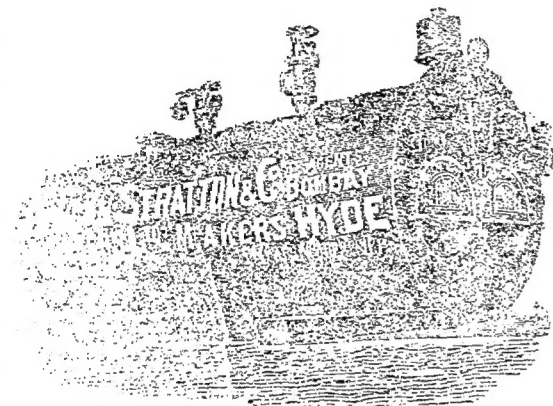
ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు, 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మందును — డయామీటరు
ల 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు రూపొందిన.
ప్రీంప్రెస్సెడ్ వెవరు
20 పానులు మొదలు
160 పానుల వరకు.

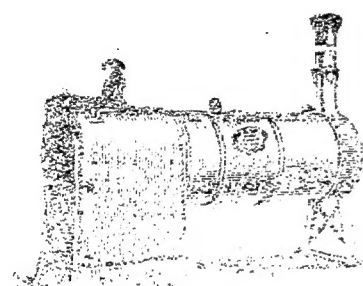

హైక్రాఫ్ట్ కార్ నెమ్ బాయిలర్లు.

హైక్రాఫ్ట్ కార్ లంకామైదాన బాయిలర్లు.
పొడవు: 29 అ. మొదలు 32 అ. వరకు ఉంటుంది.

డయామీటరు 6 అ. 6 అం వరకు ఉంటుంది.
ప్రీంప్రెస్సెడ్ వెవరు 100 పా. మొ. 250 పా. వరకు ఉంటుంది.

లోకో మొట్టిమ్యాబల్ బాయిలర్లు.
ప్రీంప్రెస్సెడ్ వెవరు 80 పానులు మొదలు
100 పా. 120 పా. 150 పా. వరకు ఉంటుంది.

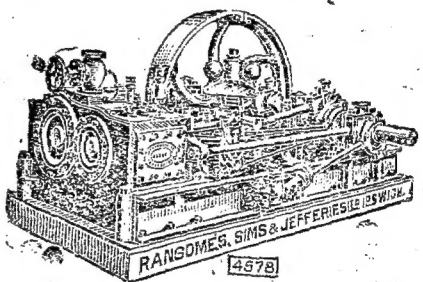

వర్తికల్ బాయిలర్లు.
ప్రీంప్రెస్సెడ్ వెవరు 100 పానుల వరకు ఉంటుంది.

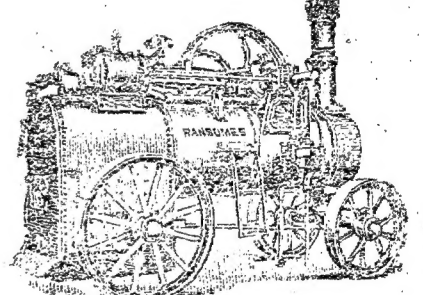
ఈ క్రింద తెలుసుకోవలసిన వాటిని
సవ్యము చేయుదుము.
మాది జిప్సొంగు మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది వెస్టింగ్ మెషిన్
మాది స్పిన్లింగు మెషిన్
మాది వీవింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
లోల్ ఫ్లవర్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డచేయు మెషిన్
వస్తు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితము, వస్త్రసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కొరముట్ల నూనె వరుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (స్టాండ్) కొరముట్లు
తేకులు వర్క్సాపు కొరముట్లు
ప్రీలు మెషిన్లు, కస్టింగులు, వెడ్జింగు
కాట్ బరన్ ఆండు కాస్ట్ విరన్ పుల్లిలు.
వగయరా అన్నిరకముల సామానులు.

నైట్ బ్రెస్టెడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.

(కాన్ట్రాక్టు మొనరుండి పోట్ రీయబడినది).
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజిన్లు కూడ గలవు.

స్టీము కాంపాండు ఎంజిన్లు.

పోర్టల్ స్టీము ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము వెవరు 120 పానులు గలవి.
కాంపాండు — హై, లో వెవర్ సిలిండరు.
స్టీము వెవరు 150 పానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కైనను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్స్ ఇంజనీర్లు కంపెనీ ప్రాప్తిగల గారైన
మా నేపర్ బావనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అవ్వతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యావృత్తము.

కడు, తైత్తిమ, కడిశము, కొమ్మకడిశము, తలనెప్పి, వాయునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యావృత్తము.
చక్కని డబ్బిలో నూనె నెల రూ॥ 0—10—0; డబ్బా 1-3 రూ॥ 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు కలు.

అవ్వతాంజనం దివ్యం. } 109, ఫ్రెంచ్ రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

